

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

6 novembre 2020

NOTE DE POLITIQUE GÉNÉRALE (*)**Égalité des genres,
Égalité des chances et Diversité**

*Voir:***Doc 54 1580/ (2020/2021):**

001: Liste des notes de politique générale.

002 à 021: Notes de politique générale.

(*) Conformément à l'article 111 du Règlement.BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

6 november 2020

ALGEMENE BELEIDSNOTA (*)**Gendergelijkheid,
Gelijke Kansen en Diversiteit**

*Zie:***Doc 54 1580/ (2020/2021):**

001: Lijst van Beleidsnota's.

002 tot 021: Beleidsnota's.

(*) Overeenkomstig artikel 111 van het Reglement.

03421

N-VA	: Nieuw-Vlaamse Alliantie
Ecolo-Groen	: Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
PS	: Parti Socialiste
VB	: Vlaams Belang
MR	: Mouvement Réformateur
CD&V	: Christen-Democratisch en Vlaams
PVDA-PTB	: Partij van de Arbeid van België – Parti du Travail de Belgique
Open Vld	: Open Vlaamse liberalen en democraten
sp.a	: socialistische partij anders
cdH	: centre démocrate Humaniste
DéFI	: Démocrate Fédéraliste Indépendant
INDEP-ONAFH	: Indépendant - Onafhankelijk

Abréviations dans la numérotation des publications:		Afkorting bij de numering van de publicaties:	
DOC 55 0000/000	Document de la 55 ^e législature, suivi du numéro de base et numéro de suivi	DOC 55 0000/000	Parlementair document van de 55 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA	Questions et Réponses écrites	QRVA	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV	Version provisoire du Compte Rendu Intégral	CRIV	Voorlopige versie van het Integraal Verslag
CRABV	Compte Rendu Analytique	CRABV	Beknopt Verslag
CRIV	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)	CRIV	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)
PLEN	Séance plénière	PLEN	Plenum
COM	Réunion de commission	COM	Commissievergadering
MOT	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)	MOT	Moties tot besluit van interpellaties (beigegekleurd papier)

I. - Égalité des genres

Introduction

Le Gouvernement mènera une politique active en matière d'égalité des genres et une politique volontariste qui s'attaquera aux déséquilibres structurels et historiques.

L'égalité de genre reste un défi majeur et urgent pour la société belge. Le nombre sans cesse croissant de signalements de cas de discrimination fondée sur le sexe ou le genre, les écarts de revenus et de patrimoine entre les femmes et les hommes, l'attention accordée aux harcèlements et agressions sexuelles à la suite du mouvement #MeToo, la forte participation à la marche contre la violence sexuelle organisée après le décès de Julie Van Espen et l'attention croissante pour le féminicide après la mort d'Ilse Uyttersprot ne sont que quelques illustrations de la nécessité et de l'urgence de disposer d'une politique axée sur l'égalité de genre effective.

De même, dans le cadre de la pandémie de COVID-19 et des mesures visant à la combattre, il est vite apparu qu'il fallait accorder une attention accrue à l'égalité des genres, et en particulier à la défense des droits des femmes et aux violences envers les femmes. Cette crise a également accentué les inégalités sociales : les citoyen·ne·s n'ont pas tou·te·s été impacté·e·s de la même manière par l'épidémie et les mesures de lutttes qui l'ont accompagnée: ce sont précisément les groupes les plus vulnérables qui ont été les plus touchés. Entre autres, les problèmes liés à la violence basée sur le genre (violences intrafamiliales, mais aussi cyber-violence et sexisme de rue) et à la répartition inégale des tâches domestiques ont augmenté durant le confinement. Les mères célibataires ont connu un isolement encore plus difficile, et leur situation financière s'est souvent aggravée. Les secteurs sous-estimés et souvent sous-payés, généralement composés en majorité de femmes, se sont soudainement retrouvés en première ligne, plus exposés à la maladie. Si, à la fin de cette crise, nous ne voulons pas aboutir à une société affaiblie dans laquelle les inégalités sont renforcées, et si nous poursuivons l'objectif de reconstruire une société solidaire, durable et résiliente, capable de résister aux chocs futurs, nous devons opter pour une politique qui annule les conséquences négatives de cette inégalité d'impact. Cette politique doit également combattre

I. - Gendergelijkheid

Inleiding

De Regering zal een actieve genderpolitiek voeren en een voluntaristisch genderbeleid dat structurele en historische onevenwichten aanpakt.

Gendergelijkheid blijft voor de Belgische samenleving een belangrijke en urgente uitdaging. Het aanhoudend stijgend aantal meldingen van discriminatie op grond van geslacht of gender, de kloof tussen vrouwen en mannen inzake inkomsten en patrimonium, de aandacht voor seksueel grensoverschrijdend gedrag in de nasleep van de #MeToo-beweging, de grote opkomst bij de mars tegen seksueel geweld naar aanleiding van de dood van Julie Van Espen en de groeiende aandacht voor feminicide na de dood van Ilse Uyttersprot zijn maar enkele recente illustraties van de nood aan en urgentie van een beleid gericht op effectieve gendergelijkheid.

Maar ook in het kader van de COVID-19 pandemie en de maatregelen om deze te bestrijden werd al snel duidelijk dat er meer aandacht moet gaan naar gendergelijkheid, en in het bijzonder naar de verdediging van de vrouwenrechten en naar geweld tegen vrouwen. Deze crisis verhoogde de maatschappelijke ongelijkheden: burgers ondervonden niet allemaal dezelfde impact van de epidemie en de maatregelen om deze te bestrijden. Het waren net de meest kwetsbare groepen die het zwaarst getroffen werden. Onder andere de problemen van gendergerelateerd geweld (intrafamiliaal geweld, maar ook cybergeweld en seksisme op straat) en van de ongelijke verdeling van huishoudelijk werk namen toe tijdens de lockdown. Alleenstaande moeders hebben een nog moeilijkere lockdown doorgemaakt en hun financiële situatie is vaak verslechterd. Ondergewaardeerde en vaak onderbetaalde sectoren die vaak voor het grootste deel uit vrouwen bestaan, bevonden zich plots in de frontlinie en werden meer blootgesteld aan de ziekte. Indien we aan het einde van deze crisis niet met een verzwakte maatschappij opgescheept willen zitten waarin ongelijkheden versterkt zijn, en indien we het doel nastreven om een samenhangende, duurzame en veerkrachtige samenleving op te bouwen die bestand is tegen toekomstige schokken, moet er gekozen worden voor een beleid dat de negatieve gevolgen van deze ongelijke

structurellement les inégalités existantes qui sont à la base de cette inégalité d'impact.

Pourtant, si les constats sont sans appel, il nous faudra lutter contre une remise en question des acquis/conquis des combats pour l'égalité et les droits des femmes et contre le backlash.

Pour poursuivre cet objectif, je participerai activement à la Conférence interministérielle des Droits des femmes.

Je poserai les bases de lancement d'une politique active en matière d'égalité des genres et une politique volontariste qui s'attaquera aux déséquilibres structurels et historiques. Je renforcerai l'Institut pour l'égalité des femmes et des hommes avec les ressources financières et humaines suffisantes pour qu'il puisse continuer à jouer un rôle central dans l'élaboration et la mise en œuvre des politiques de genre et qu'il réalise les mesures et actions que je prévois pendant cette législature.

A partir de 2021, j'octroierai des ressources complémentaires et structurelles pour la recherche, les initiatives de sensibilisation et le développement des recommandations nécessaires pour pouvoir activement améliorer l'égalité de genre lors de cette législature.

J'analyserai comment je pourrai renforcer la collaboration avec les parties prenantes et la société civile au sens large afin de parvenir à une politique d'égalité de genre portée par la société dans son ensemble.

1. Violences basées sur le genre : la Convention d'Istanbul comme boussole

En Belgique, 36% des femmes ont subi des violences physiques et/ou sexuelles de leur partenaire ancien ou actuel ou d'une autre personne¹ et près d'un-e Belge sur deux a déjà été exposé-e à au moins une forme de violence sexuelle. Les femmes et les jeunes sont surreprésenté-e:s parmi les victimes². Les femmes et jeunes filles handicapées sont confrontées à des situations préoccupantes de maltraitances et de violence, tant dans le cercle familial qu'en milieu institutionnel.

¹ Étude européenne du Bureau des droits fondamentaux de l'Union européenne (FRA).

² Étude d'Amnesty International Belgique et SOS Viol, en mars 2020.

impact tenietdoet en dat de bestaande ongelijkheden die aan de basis van die ongelijke impact liggen bestrijdt.

De vaststellingen mogen dan wel onbetwistbaar zijn, toch zullen we de strijd moeten aangaan tegen het in twijfel trekken van de verworvenheden/overwinningen in de strijd voor gelijkheid en vrouwenrechten en tegen de tegenstroom.

Om dit doel te bereiken zal ik actief deelnemen aan de Interministeriële Conferentie over Vrouwenrechten.

Ik zal de basis leggen voor de lancering van een actieve genderpolitiek voeren en een voluntaristisch genderbeleid dat structurele en historische onevenwichten aanpakt. Ik zal het Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen versterken met voldoende financiële en menselijke middelen, zodat het een centrale rol kan blijven spelen bij de ontwikkeling en uitvoering van het genderbeleid en het de maatregelen en acties die ik tijdens deze legislatuur voorzie, kan uitvoeren.

Vanaf 2021 zal ik bijkomende en structurele middelen voorzien voor onderzoek, sensibiliseringsinitiatieven en de ontwikkeling van aanbevelingen die nodig zijn om de gendergelijkheid tijdens deze legislatuur actief te verbeteren.

Ik zal ook analyseren hoe ik de samenwerking met de belanghebbenden en het maatschappelijk middenveld in de brede zin van het woord kan versterken om tot een gendergelijkheidsbeleid te komen dat door de samenleving als geheel wordt gedragen.

1. Gendergerelateerd geweld: de Conventie van Istanbul als kompas

In België heeft 36% van de vrouwen te maken gehad met fysiek en/of seksueel geweld gepleegd door een voormalige of huidige partner of door iemand anders¹ en bijna een op de twee Belgen is al blootgesteld aan minstens één vorm van seksueel geweld. Vrouwen en jongeren zijn oververtegenwoordigd onder de slachtoffers². Vrouwen en jonge meisjes met een handicap worden geconfronteerd met zorgwekkende situaties van misbruik en geweld, zowel in familieverband als in institutionele kringen.

¹ Europese studie van het Bureau van de Europese Unie voor de grondrechten (FRA).

² Studie van Amnesty International België en SOS Viol, maart 2020.

Les violences domestiques recouvrent tous les actes de violence physique, sexuelle, psychologique ou économique qui surviennent au sein de la famille ou du foyer ou entre des anciens ou actuels conjoints ou partenaires, indépendamment du fait que l'auteur de l'infraction partage ou a partagé le même domicile que la victime³.

Il existe un lien systémique entre la violence à l'encontre des femmes et une organisation historique de la société fondée sur la domination et la discrimination des femmes par les hommes, communément appelé le patriarcat, qui défavorise encore aujourd'hui de manière disproportionnée les femmes.

Les politiques en matière de violences à l'encontre des femmes doivent intégrer une analyse croisant les discriminations et appréhender l'intégralité des publics touchés par les violences, notamment les femmes seniors, en situation de prostitution, trans*, lesbiennes, bisexuelles ou migrantes, aussi bien que les femmes appartenant à des minorités ethniques, telles que les femmes roms, et que les femmes faisant usage de substances psychoactives. Les discriminations multiples doivent être prises en compte dans toutes les politiques de prévention et de lutte contre les violences.

1.1 Développer un Plan d'action national de lutte contre la violence basée sur le genre

En 2021, ma priorité sera l'élaboration d'un ambitieux Plan d'Action National de lutte contre la violence basée sur le genre, conformément à la recommandation du GREVIO aux autorités belges d'adopter un cadre conceptuel de référence partagé par l'ensemble des pouvoirs publics, et les lignes directrices d'intervention qui en découlent, en s'appuyant sur la Convention d'Istanbul.

Ce plan d'action permettra des avancées réelles en faveur de l'élimination des violences basées sur le genre. Afin de garantir la réussite de ce plan, j'attribuerai des moyens suffisants à sa mise en œuvre. Pour la préparation du plan, je suivrai les recommandations émises par les experts du GREVIO. J'associerai les différents ministres fédéraux concernés au processus (Egalité des chances, Justice, Intérieur, Santé publique, Asile et migration, ...).

³ Convention du Conseil de l'Europe sur la prévention et la lutte contre la violence à l'égard des femmes et la violence domestique, Istanbul, 2011.

Onder huiselijk geweld vallen alle daden van fysiek, seksueel, psychologisch of economisch geweld die plaatsvinden binnen het gezin of het huishouden of tussen voormalige of huidige echtgenoten of partners, ongeacht of de dader van het misdrijf onder hetzelfde dak woont of woonde met het slachtoffer³.

Er bestaat een systemisch verband tussen het geweld tegen vrouwen en een historische organisatie van de samenleving op basis van dominantie en discriminatie van vrouwen door mannen, algemeen bekend als het patriarchaat, waardoor vrouwen ook vandaag nog onevenredig worden benadeeld.

Het beleid inzake geweld tegen vrouwen moet een kruisanalyse van de vormen van discriminatie bevatten en moet aandacht besteden aan alle groepen die te maken krijgen met geweld, onder meer oudere vrouwen, vrouwen in de prostitutie, transseksuele, lesbische, biseksuele of migrantenvrouwen, evenals vrouwen die behoren tot etnische minderheden, zoals Romavrouwen, en vrouwen die psychoactieve middelen gebruiken. Bij alle beleidsmaatregelen ter voorkoming en bestrijding van het geweld moet rekening worden gehouden met meervoudige vormen van discriminatie.

1.1 Ontwikkelen van een Nationaal Actieplan ter bestrijding van gendergerelateerd geweld

In 2021, zal mijn prioriteit de opstelling van een ambitieus Nationaal Actieplan ter bestrijding van gendergerelateerd geweld zijn, overeenkomstig de aanbeveling van GREVIO aan de Belgische autoriteiten om een conceptueel referentiekader aan te nemen dat door alle overheden wordt gedeeld, en de daaruit voortvloeiende interventierichtlijnen op basis van het Verdrag van Istanbul.

Dit actieplan zal het mogelijk maken reële vooruitgang te boeken bij het uitbannen van gendergerelateerd geweld. Om het welslagen van dit plan te waarborgen zal ik voldoende middelen uittrekken voor de implementatie ervan. Voor de voorbereiding van het plan zal ik de aanbevelingen van de GREVIO-experten volgen. Ik zal de verschillende betrokken federale ministers bij het proces betrekken (gelijke kansen, justitie, politie, volksgezondheid, asiel en migratie enz.).

³ Verdrag van de Raad van Europa inzake het voorkomen en bestrijden van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld, Istanbul, 2011.

Je veillerai à ce que ce plan soit complémentaire des plans déjà adoptés par les entités fédérées afin de mettre en place une coordination renforcée et une plus grande cohérence des politiques et des mesures aux différents niveaux de pouvoir. Je ferai également appel à l'expertise précieuse des associations, actrices et acteurs de terrain, des femmes concernées et des services spécialisés. Les auditions réalisées par le Parlement au sein du comité d'avis pour l'émancipation sociale sur le sujet des "violences intrafamiliales, en particulier à l'égard des femmes et les enfants" alimenteront également ce plan.

1.2 Crise sanitaire : mettre en place un plan de lutte contre les violences de genre et intrafamiliales

Je suis consciente que les mesures de lutte contre la pandémie telles que le confinement et le couvre-feu entraînent un risque d'aggravation des violences de genre, principalement envers les femmes, notamment au sein des foyers.

Dès mon entrée en fonction, j'ai lancé un processus visant la mise sur pied d'un plan de lutte spécifique au contexte de la pandémie afin de prévenir l'augmentation des violences au sein des familles, de protéger les victimes et de lutter contre les phénomènes de harcèlement et d'abus sexuels en ligne.

Je resterai attentive à ces questions tout au long de la crise.

Je souhaite mettre en place un monitoring des violences de genre survenues pendant la crise sanitaire afin de mieux les combattre.

Un outil pratique d'évaluation des risques de la violence entre partenaires en ligne est disponible depuis juillet 2016. Ce projet a été réalisé par l'University College Leuven-Limbourg (UCLL), en collaboration avec divers représentants du secteur policier et judiciaire. Cet instrument met à disposition des professionnels, notamment de la police, des conseils et une grille de facteurs de risque et de facteurs de protection afin de déceler, en amont, les situations de violence entre partenaires. Il s'agira d'étudier comment généraliser son usage, avec un point d'attention important sur la formation des personnes qui l'utilisent.

1.3 Créer un numéro SMS d'urgence adapté aux femmes en situation de handicap

Ik zal ervoor zorgen dat dit plan een aanvulling vormt op de plannen die al zijn aangenomen door de gefedereerde entiteiten om een versterkte coördinatie en een grotere samenhang van de beleidslijnen en de maatregelen op de verschillende bestuursniveaus te bereiken. Ik zal ook een beroep doen op de waardevolle expertise van verenigingen, actoren op het terrein en gespecialiseerde diensten. De hoorzittingen over het onderwerp 'huiselijk geweld, met name tegen vrouwen en kinderen', georganiseerd door het parlement binnen het Adviescomité voor Maatschappelijke Emancipatie zullen dit plan ook voeden.

1.2 Gezondheids crisis: opstellen van een plan ter bestrijding van gendergerelateerd en huiselijk geweld

Ik ben me ervan bewust dat de maatregelen ter bestrijding van de pandemie, zoals de lockdown en de avondklok, het risico met zich meebrengen dat gendergerelateerd geweld, hoofdzakelijk tegen vrouwen, verergert, vooral in de thuissituatie.

Van bij mijn ambtsaanvaarding heb ik een proces op gang gebracht dat gericht is op het opzetten van een specifiek plan binnen de context van de pandemie om een toename van het geweld binnen de gezinnen te voorkomen, de slachtoffers te beschermen en online seksuele intimidatie en misbruik te bestrijden.

Zolang de crisis duurt, blijf ik alert voor deze problemen.

Ik wil een monitoringsysteem opzetten voor gendergerelateerd geweld tijdens de gezondheids crisis om het effectiever te kunnen bestrijden.

Sinds juli 2016 is er een praktische online tool voor de beoordeling van het risico van geweld door partners beschikbaar. Dit project werd uitgevoerd door het University College Leuven-Limburg (UCLL), in samenwerking met verschillende vertegenwoordigers uit de wereld van de politie en justitie. Dit instrument biedt beroepsbeoefenaren, meer bepaald de politie, advies en een schema van risico- en beschermingsfactoren om situaties van geweld tussen partners in een vroeg stadium op te sporen. Het zal een kwestie zijn van bestuderen hoe het gebruik ervan kan worden veralgemeend, met een belangrijke focus op de opleiding van de gebruikers ervan.

1.3 Het creëren van een sms-nummer voor noodgevallen, aangepast aan vrouwen met een handicap

A l'heure actuelle, une seule application mobile (l'APP 112) est utilisée par les personnes Sourdes pour contacter l'ensemble des services d'urgence. L'application active un chat (messagerie instantanée). Durant le confinement du mois de mars 2020, ce service était saturé.

Je souhaite créer un numéro spécifique accessible par SMS à destination des victimes de violences conjugales et intrafamiliales en situation de handicap. Ce service s'adressera dans le respect de la méthode FALC ("facile à lire et à comprendre") notamment aux jeunes filles et femmes Sourdes, aux femmes en situation de handicap intellectuel, aux femmes autistes, aux femmes aveugles, aux femmes avec handicap moteur. Ce service SMS permettra aussi aux femmes et filles Sourdes de contacter directement un·e interprète via les plateformes d'interprétation à distance en langue signée.

2. Une attention renforcée aux violences sexuelles

La violence sexuelle est une problématique grave qui se produit à grande échelle et qui touche principalement les femmes. L'étude européenne de l'Agence des droits fondamentaux de l'Union européenne (FRA) a démontré que plus d'une femme sur trois a déjà été victime de violence sexuelle et/ou physique en Belgique. Amnesty International Belgique et SOS Viol ont également révélé en mars 2020 des chiffres inquiétants en matière de viol et de violences sexuelles, entre les préjugés encore trop nombreux sur les causes de ces violences et le manque de protection des victimes. En Belgique, en 2017, la police a dénombré pas moins de 3.655 plaintes pour attentat à la pudeur et 3.285 plaintes pour viol. Il ne s'agit toutefois que d'une partie des chiffres réels vu que les associations estiment que seuls 7,2% des délits sexuels sont signalés à la police.

Comme indiqué dans mon exposé d'orientation politique, je m'efforcerai d'assurer une prise en charge optimale des victimes de violences sexuelles et développerai, d'ici 2024, un réseau de 10 Centres de Prise en charge des Violences Sexuelles (CPVS) (au nombre de 3 actuellement).

Dans ce cadre, j'ai l'objectif d'ouvrir déjà trois nouveaux CPVS en 2021, et d'organiser l'ouverture des 4 CPVS supplémentaires plus tard dans la législature. Il s'agit entre autres de l'élaboration et du suivi des contrats avec les hôpitaux et les zones de police et des protocoles de collaboration avec les hôpitaux, la police et le parquet. Les formations nécessaires afin de garantir

Momenteel wordt slechts één mobiele app (de app 112) gebruikt door doven om contact op te nemen met alle hulpdiensten. De applicatie activeert een chatfunctie (instant messaging). Tijdens de lockdown van maart 2020 werd deze dienst tot aan zijn limieten overspoeld.

Ik wil een specifiek nummer creëren dat via sms toegankelijk is voor personen met een handicap die het slachtoffer zijn van huiselijk en intrafamiliaal geweld. Deze dienst zal in overeenstemming met de FALC-methode ('facile à lire et à comprendre', dus makkelijk te lezen en te begrijpen) met name gericht zijn op dove jonge meisjes en vrouwen, vrouwen met een verstandelijke beperking, autistische vrouwen, blinde vrouwen, vrouwen met een motorische beperking. Deze sms-dienst zal dove vrouwen en jonge meisjes ook in staat stellen om rechtstreeks contact op te nemen met een tolk via een platform voor gebarentaaltolken op afstand.

2. Meer aandacht voor seksueel geweld

Seksueel geweld is een ernstige problematiek die op grote schaal voorkomt en voornamelijk vrouwen treft. Zo blijkt uit Europees onderzoek van het Fundamental Rights Agency (FRA) van de Europese Unie dat meer dan 1 op 3 vrouwen in België reeds slachtoffer is geworden van seksueel en/of fysiek geweld. Amnesty International België en SOS Viol hebben in maart 2020 ook verontrustende cijfers over verkrachting en seksueel geweld aan het licht gebracht, variërend van het teveel aan vooroordelen over de oorzaken van dergelijk geweld tot een gebrek aan bescherming voor de slachtoffers. In België werden er in 2017 maar liefst 3.655 klachten over aanranding en 3.285 klachten over verkrachting bij de politie ingediend. Dit is echter slechts een fractie van de werkelijke cijfers aangezien slechts 7,2% van de seksuele misdrijven bij de politie worden aangegeven.

Zoals aangegeven in mijn beleidsverklaring zal ik streven naar een optimale zorg voor slachtoffers van seksueel geweld en voorzie ik tegen 2024 een gebiedsdekkend systeem van 10 volledig uitgebouwde Zorgcentra na Seksueel Geweld (ZSG) (momenteel zijn dit er 3).

In dit verband wil ik reeds in 2021 drie nieuwe ZSG openen en later in de regeerperiode de opening van vier extra ZSG organiseren. Hierbij gaat het onder meer over het opstellen en opvolgen van overeenkomsten met ziekenhuizen en politiezones en samenwerkingsprotocollen met ziekenhuizen, de politie en het Openbaar Ministerie. Er zullen ook de nodige

le bon fonctionnement des CPVS seront également organisées (formations de base des infirmier·ères légistes et psychologues, formation pour la police, formations continues, formations adaptées à la prise en charge du/des handicap/s ...). Les activités pour valider le modèle des CPVS (circulaire ministérielle, directive pour le Collège des Procureurs généraux ...) et pour assurer la communication stratégique et opérationnelle, interne et externe, des CPVS seront entreprises.

Je veillerai à ce que les moyens nécessaires pour la mise en œuvre de ces activités soient disponibles, notamment au sein de l'Institut pour l'égalité des femmes et des hommes afin d'assurer l'accompagnement et la coordination de tout le processus.

3. Lutte contre le sexisme en ligne et hors ligne

Une femme sur quatre dans l'Union européenne a déjà été confrontée à des remarques sexuellement suggestives perçues comme menaçantes ou offensantes et 80 à 90% des victimes de vengeance pornographique sont des femmes. Les comportements sexistes ne sont pas innocents et ils ont des conséquences profondes. Le sexisme perpétue les inégalités de genre, entrave le développement du plein potentiel des personnes et ralentit les évolutions sociales positives. Les victimes individuelles subissent souvent des préjudices physiques, psychologiques, sexuels ou socio-économiques. Les victimes de la haine sexiste en ligne et de la vengeance pornographique ont tendance à s'autocensurer. Elles vont moins ou plus du tout en ligne, ce qui restreint leur droit à la liberté d'expression et impose des limites à leurs possibilités de s'organiser socialement, politiquement ou économiquement.

Le confinement imposé en vue de combattre la pandémie de COVID-19 a une fois encore montré l'importance d'aborder ces problèmes de manière ferme et structurelle. Le harcèlement sexuel commis dans la rue a augmenté en période de confinement, peut-être en raison de la combinaison entre une solitude accrue et un contrôle social réduit suite à la présence insuffisante de personnes dans l'espace public. L'augmentation du stress, du temps libre, des sextos et de l'utilisation d'internet et des médias sociaux en période de confinement a été accompagnée d'une augmentation de la cyber-violence basée sur le genre, et plus particulièrement de la vengeance pornographique.

Je développerai une politique cohérente de lutte contre le sexisme en ligne, dont la vengeance pornographique.

opleidingen worden georganiseerd om de goede werking van de ZSG te garanderen (basisopleiding voor forensisch verpleegkundigen en psychologen, opleiding voor de politie, bijscholingen, opleiding aangepast aan de opvang van personen met een handicap enz.). Er zullen activiteiten worden ondernomen om het ZSG-model te valideren (ministeriële omzendbrief, richtlijn voor het College van procureurs-generaal ...) en om de strategische en operationele communicatie, zowel intern als extern, van de ZSG te verzekeren.

Ik zal ervoor zorgen dat de nodige middelen voor de uitvoering van deze activiteiten beschikbaar zijn, met name binnen het Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen, om de ondersteuning en coördinatie van het hele proces te waarborgen.

3.De strijd tegen seksisme, on- en offline

Een op de vier vrouwen in de Europese Unie is al geconfronteerd met seksueel suggestieve opmerkingen die als bedreigend of beledigend worden ervaren en 80 tot 90% van de slachtoffers van wraakporno zijn vrouwen. Seksistisch gedrag is niet onschuldig en heeft verregaande gevolgen. Seksisme houdt genderongelijkheid in stand, verhindert de ontwikkeling van het volle potentieel van mensen en remt positieve maatschappelijke evoluties af. Individuele slachtoffers ervan ondervinden vaak fysieke, psychologische, seksuele of socio-economische schade. De slachtoffers van online seksistische haat en wraakporno zijn geneigd zichzelf te censureren. Ze gaan minder of helemaal niet meer online, wat hun recht op vrijheid van meningsuiting beperkt en hun mogelijkheden tot sociale, politieke of economische organisatie beperkt.

De lockdown om de COVID-19 pandemie te bestrijden toonde nogmaals het belang aan van een kordate en structurele aanpak van deze problemen. Seksuele intimidatie op straat nam toe, mogelijks door de combinatie van toegenomen eenzaamheid en verminderde sociale controle door de aanwezigheid van voldoende mensen op straat. De toename van stress, vrije tijd, sexting en gebruik van internet en sociale media in tijden van lockdown leidde dan weer tot een verhoging van digitaal gendergeweld, in het bijzonder wraakporno.

Ik zal een samenhangend beleid ontwikkelen om online seksisme te bestrijden, met inbegrip van wraakporno.

J'entamerai une première réflexion sur la sensibilisation et la recherche nécessaire dans ce nouveau domaine.

J'analyserai quelles actions peuvent être entreprises pour améliorer et rendre systématique l'enregistrement par la police des plaintes portant sur des faits répréhensibles relatifs au sexisme, entre autres sur base de la recherche de l'Institut sur l'enregistrement des dossiers de harcèlement de rue.

4. Égalité de genre dans les sphères professionnelles et privées

L'égalité de genre sur le marché du travail est une condition essentielle pour offrir les mêmes opportunités aux femmes et aux hommes et leur permettre d'avoir une autonomie financière. Chacun·e doit pouvoir trouver sa place dans la sphère professionnelle à la hauteur de ses compétences, indépendamment de son genre. En 2019, le taux d'emploi des femmes n'était que de 66,5%, alors que le taux d'emploi des hommes était de 74,5%. Leurs pensions étaient globalement plus basses (989 € bruts/mois) que celles des hommes (1.244 €) et elles représentaient près de 69% des personnes en congé parental. Fin 2018, les femmes représentaient 53,4% des bénéficiaires du revenu d'intégration sociale. Leur risque de pauvreté était légèrement plus élevé que celui des hommes (20,9%, contre 19%), et nettement supérieur (49,7%) pour les ménages monoparentaux dont plus de 80% ont des femmes à leur tête. Ces difficultés d'accès au marché de l'emploi sont encore accrues pour les femmes victimes d'autres discriminations : validisme, racisme, afro/nérophobie, islamophobie, antisémitisme, xénophobie, lesbophobie, grossophobie, etc. Les femmes Roms sont également un public particulièrement rejeté sur le marché de l'emploi.

D'après le monitoring annuel de l'Institut, l'écart salarial entre femmes et hommes était de 23,7% pour le salaire annuel brut moyen et de 9,6% pour le salaire annuel brut moyen après correction pour la durée de travail, en équivalents temps plein.

Les métiers dits féminins sont moins bien rémunérés. La crise sanitaire a pourtant démontré qu'elles étaient sur représentées dans les métiers essentiels de première ligne.

La situation familiale a un impact majeur sur les possibilités d'entrer et de se maintenir sur le marché du travail. Il existe un déséquilibre entre les hommes et les femmes dans la répartition du travail rémunéré à l'extérieur du foyer et du travail non rémunéré à l'intérieur du foyer. En Belgique, selon une étude de

Ik zal een eerste reflectie aanvatten over de sensibilisering en het onderzoek dat nodig is in dit nieuwe domein.

Ik zal analyseren welke acties ondernomen kunnen worden voor een betere, systematische registratie door de politie van klachten over wangedrag inzake seksisme, onder meer op basis van het onderzoek van het Instituut naar de registratie van dossiers inzake straatintimidatie.

4. Gendergelijkheid thuis en op het werk

Gendergelijkheid op de arbeidsmarkt is een essentiële voorwaarde om vrouwen en mannen gelijke kansen te geven en hen toe te staan financieel onafhankelijk te zijn. Iedereen moet in staat zijn om zijn of haar plaats te vinden in de professionele sfeer in overeenstemming met zijn of haar vaardigheden, ongeacht het gender. In 2019 was werkzaamheidsgraad van vrouwen maar 66,5%, terwijl die van mannen met 74,5% was. Hun pensioenen waren over het algemeen lager (€ 989 bruto/maand) dan die van mannen (€ 1.244) en zij vertegenwoordigden bijna 69% van de personen in ouderschapsverlof. Eind 2018 was 53,4% van de begunstigten van een leefloon een vrouw. Hun armoederisico was iets hoger dan dat van mannen (20,9% tegenover 19%), en aanzienlijk hoger (49,7%) voor eenoudergezinnen, die in meer dan 80% van de gevallen een vrouw als gezinshoofd hebben. Deze moeilijkheden bij de toegang tot de arbeidsmarkt zijn nog acuter voor vrouwen die het slachtoffer zijn van andere vormen van discriminatie: validisme, racisme, afro-/negrofobie, islamofobie, antisemitisme, xenofobie, lesbofobie, fatshaming enz. Romavrouwen vormen ook een bijzonder verstoten groep op de arbeidsmarkt.

Volgens de jaarlijkse monitoring van het Instituut is er een loonkloof van 23,7% voor het gemiddeld brutojaarloon en van of 9,6% voor het gemiddeld brutojaarloon na correctie voor arbeidsduur, in voltijdse equivalenten.

De zogenaamde vrouwenbanen worden minder goed betaald. De gezondheidscrisis heeft echter aangetoond dat deze oververtegenwoordigd zijn in essentiële eerstelijnsberoepen.

De thuissituatie heeft ook een grote impact op de mogelijkheden om tot de arbeidsmarkt toe te treden en vrij te kunnen kiezen welke positie men daar wil innemen. Er bestaat namelijk een onevenwicht tussen mannen en vrouwen in de verdeling van betaald werk buitenshuis en onbetaald werk binnenshuis. In België

l'IEFH, ce déséquilibre représente 1 heure et 20 minutes de travail domestique en plus par jour pour les femmes. D'après une enquête de Sciensano⁴, les femmes sont surreprésentées parmi les personnes qui aident ou soignent à titre non professionnel une ou plusieurs personnes souffrant de maladies de longue durée, de maladies chroniques ou de handicaps (comme les aidant·e·s proches). Les tâches de soins non-rémunérées permettent aux familles, aux communautés et aux entreprises de continuer à fonctionner et représentent une contribution invisible à l'économie mondiale avec 12,5 milliards d'heures de travail de soin non-rémunéré chaque jour⁵. Les conséquences de tout cela se reflètent notamment dans le régime de travail : 43,6% des salariées travaillent à temps partiel contre seulement 11,8% des salariés masculins.

Ce travail gratuit repose sur l'idée que les femmes auraient des aptitudes innées pour les tâches domestiques. Cela a été particulièrement visible pendant la crise, lorsque des entreprises ont trouvé normal de demander à des femmes de coudre des masques bénévolement alors que le reste de la chaîne de production était rémunérée.

Ainsi, l'IEFH a constaté en 2017 que 31% des entreprises n'avaient pas encore respecté le quota légal d'au moins un tiers de membres du genre sous-représenté au sein des conseils d'administration des entreprises cotées en bourse et des entreprises publiques autonomes, et que deux tiers des comités de direction étaient composés exclusivement d'hommes ou ne comptaient qu'une seule femme.

En 2017, les femmes représentaient 52,6% du personnel de la fonction publique fédérale, mais elles ne représentaient que 11,1% des postes de management les plus élevés (niveau N) des SPF et des SPP et 19,7% du deuxième niveau le plus élevé (niveau N-1).

Les femmes sont confrontées au plafond de verre, qui les empêche d'accéder à des fonctions de top management, mais aussi au phénomène du plancher collant, qui les maintient dans des fonctions moins rémunératrices, plus pénibles et avec de moins bonnes perspectives de carrière dès leur arrivée sur le marché du travail.

⁴ Sciensano, « Enquête de santé 2013. Rapport 4 : Environnement physique et sociale », 2015 : https://his.wiv-isp.be/fr/Documents%20partages/IC_FR_2013.pdf

⁵ Oxfam, "Celles qui comptent. Reconnaître la contribution considérable des femmes à l'économie pour combattre les inégalités."

komt dat volgens een studie van het Instituut neer op 1 uur en 20 minuten meer huishoudelijk werk per (week)dag voor vrouwen. Volgens een enquête van Sciensano⁴, zijn vrouwen oververtegenwoordigd onder de personen die niet-beroepsmatig instaan voor hulp of verzorging van één of meerdere personen met langdurige ziekten, chronische aandoeningen of handicaps (zoals mantelzorgers). Onbetaald zorgwerk houdt gezinnen, samenlevingen en bedrijven draaiende en vertegenwoordigt een onzichtbare bijdrage aan de wereldeconomie van ten minste 10,8 biljoen dollar per jaar⁵. De gevolgen hiervan zien we onder andere in het werkregime: 43,6% van de vrouwelijke loontrekkenden werkt deeltijds tegenover slechts 11,8% van de mannelijke loontrekkenden.

Dit onbetaalde werk is gebaseerd op het idee dat vrouwen een aangeboren aanleg hebben voor huishoudelijke taken. Dit was bijzonder goed zichtbaar tijdens de crisis, toen ondernemingen het normaal vonden om vrouwen te vragen vrijwillig mondkapen te naaien, en dit terwijl de rest van de productieketen werd betaald.

Zo stelde het Instituut in 2017 vast dat 31% van de bedrijven de wettelijke quota van ten minste één derde leden van het minder vertegenwoordigde geslacht in bestuursraden van beursgenoteerde bedrijven en autonome overheidsbedrijven niet respecteerde en dat twee derde van de directiecomités uitsluitend uit mannen bestond of maar één vrouw telde.

In 2017 maakten vrouwen 52,6% uit van de personeelsleden van het federaal openbaar ambt, maar maakten ze slechts 11,1% uit van de hoogste managementfuncties (niveau N) van de FOD's en POD's en 19,7% van het tweede hoogste niveau (niveau N-1).

Vrouwen worden geconfronteerd met het glazen plafond, waardoor ze geen toegang hebben tot topmanagementposities, maar ook met het fenomeen van de kleverige vloer, waardoor ze van bij hun intrede op de arbeidsmarkt vast komen te zitten in slechter betaalde, lastigere jobs met slechtere carrièrevooruitzichten.

⁴ Sciensano, 'Gezondheidsenquête 2013. Rapport 4: Fysieke en sociale omgeving', 2015: https://his.wiv-isp.be/nl/Gedeelde%20%20documenten/IC_NL_2013.pdf

⁵ Oxfam, "Time to care. Unpaid and underpaid care work and the global inequality crisis"

Ces phénomènes sont liés à des inégalités structurelles, à la répartition inégale des charges ménagères et familiales et à des stéréotypes sur les aptitudes des femmes et des hommes qui doivent être combattus.

En 2021 je poserai les bases permettant de mener pendant cette législature une politique ambitieuse en matière d'égalité de genre dans les sphères professionnelles et privées. L'Institut recevra les moyens nécessaires afin de pouvoir soutenir le gouvernement fédéral dans la mise en œuvre d'une politique qui augmentera l'égalité de genre dans les sphères professionnelles et privées.

Plus concrètement, en 2021, je stimulerai la représentation des femmes dans les conseils d'administration via le monitoring de la Loi Quotas qui introduit un quota d'au moins un tiers de membres du genre sous-représenté au sein des conseils d'administration des entreprises cotées en bourse et des entreprises publiques autonomes.

À partir de 2020 les PME cotées en bourse sont aussi soumises à ce quota.

L'Institut effectuera une analyse des rapports d'activités 2020 des entreprises concernées afin d'établir un état des lieux de la mise en œuvre de la loi. Afin d'être préparée pour la réforme du congé parental et des différents autres régimes de congés, je lancerai deux études au sein de l'Institut : une étude sur l'évolution globale de la répartition sexuée des congés et formules d'aménagement du temps de travail, tels que le crédit-temps, l'interruption de carrière et le congé parental (avec attention particulière pour la nouvelle possibilité de prendre le congé parental en 1/10e) et une autre étude sur les expériences des hommes en matière de congé de paternité. La base de données « Bonnes Pratiques » de l'Institut sera mise à jour. Cette base de données en ligne regroupe les bonnes pratiques des entreprises en matière de politique de diversité de genre (formations, possibilités pour faciliter la combinaison vie privée et vie professionnelle, activités pour stimuler un meilleur flux des femmes vers des postes de management ...) et est un outil concret pour soutenir et inspirer les entreprises.

Je participerai à la réforme du congé parental et des autres régimes de congés pour les parents afin de permettre une répartition plus équilibrée, entre les hommes et les femmes, de l'accueil et des soins aux enfants. Sur la législature, le congé de naissance sera prolongé graduellement pour passer de 10 à 20 jours.

Deze verschijnselen houden verband met structurele ongelijkheden, de ongelijke verdeling van de huishoudelijke en familiale verplichtingen en stereotypen over de capaciteiten van vrouwen en mannen, waartegen we ten strijde moeten trekken.

In 2021 zal ik de basis leggen voor een ambitieus gendergelijkheidsbeleid thuis en op het werk tijdens deze legislatuur. Het Instituut zal de nodige middelen krijgen om de federale overheid te ondersteunen bij de uitvoering van een beleid dat de gendergelijkheid in het beroeps- en privéleven zal vergroten.

Meer concreet zal ik in 2021 de vertegenwoordiging van vrouwen in de raden van bestuur stimuleren door middel van het toezicht op de Quotawet, die een quotum van ten minste een derde van de leden van het ondervertegenwoordigde gender in de raden van bestuur van beursgenoteerde ondernemingen en autonome overheidsbedrijven invoert.

Vanaf 2020 zijn ook de beursgenoteerde kmo's aan dit quotum onderworpen.

Het Instituut zal een analyse maken van de activiteitenverslagen voor 2020 van de betrokken ondernemingen om een balans op te maken van de uitvoering van de wet. Om voorbereid te zijn op de hervorming van het ouderschapsverlof en de verschillende andere verlofregelingen zal ik binnen het Instituut twee studies laten uitvoeren: een studie naar de algemene evolutie van de genderverdeling van de verlofstelsels en van het verlof en van de arbeidstijdregelingen zoals tijdscrediet, loopbaanonderbreking en ouderschapsverlof (met bijzondere aandacht voor de nieuwe mogelijkheid om 1/10 ouderschapsverlof op te nemen) en een andere studie naar de ervaringen van mannen op het vlak van vaderschapsverlof. De database 'Goede praktijken' van het Instituut zal worden bijgewerkt. Deze online database verzamelt goede praktijken van bedrijven op het gebied van het genderdiversiteitsbeleid (opleidingen, mogelijkheden om de combinatie van privé- en beroepsleven te vergemakkelijken, activiteiten om een betere doorstroming van vrouwen naar managementposities te stimuleren ...) en is een concreet hulpmiddel om ondernemingen te ondersteunen en te inspireren.

Ik zal meewerken aan de hervorming van het ouderschapsverlof en andere verlofregelingen voor ouders om een evenwichtiger verdeling van de opvang en de zorg voor kinderen tussen mannen en vrouwen mogelijk te maken. In de loop van de regeerperiode zal het geboorteverlof geleidelijk aan worden verlengd van

Dès 2021, je ferai passer, en collaboration avec mes collègues concerné·e·s du gouvernement, le congé parental de 10 à 15 jours. Ce faisant, nous veillerons à ce que tou·te·s les travailleur·se·s puissent effectivement exercer leur droit (par exemple les intérimaires et les personnes sous contrat temporaire de courte durée).

En collaboration avec mon collègue en charge de l'Emploi, j'adopterai des mesures complémentaires pour rendre plus efficace la loi du 22 avril 2012 visant à lutter contre l'écart salarial entre hommes et femmes, en s'inspirant de l'avis de l'Institut pour l'égalité des femmes et des hommes concernant l'efficacité et l'efficience de cette loi.

Avec le Ministre du Travail, j'examinerai quelles entraves financières et autres peuvent être supprimées afin de permettre aux familles monoparentales, qui sont à 80% des maman solo, de concilier vie professionnelle et vie familiale.

5. Égalité de genre, droits des femmes et santé

Garantir les droits sexuels et reproductifs de l'ensemble de la population est un moyen d'assurer l'égalité de genres en santé. La santé sexuelle et les droits sexuels et reproductifs doivent être assurés dans toutes les catégories sociales, à tous les âges, pour tous les genres. Cela passe par le renforcement de la prévention, de l'information (IVG, contraception) par un accueil adapté (renforcement des centres de planning familiaux) et des soins de santé de qualité et accessibles (financièrement mais aussi en supprimant au maximum les barrières administratives).

Les femmes portent la charge mentale, financière et physique de la contraception. Une femme sur dix qui ne prend pas de contraceptif le justifie par le coût. L'accord de gouvernement prévoit la suppression des barrières entravant le recours à la contraception. Je soutiendrai le Ministre de la Santé dans l'implémentation de mesures concrètes.

L'accès à la contraception, à la contraception d'urgence et à l'IVG doivent être garantis. J'y prêterai une attention toute particulière tout au long de la crise sanitaire.

Je veillerai à ce que les mesures de luttés contre la pandémie n'impactent pas de façon disproportionnée la santé des femmes enceintes : les suivis de grossesses et un accouchement dans les meilleures conditions pour la

10 tot 20 dagen. Vanaf 2021 zal ik samen met mijn betrokken collega's in de regering het geboorteverlof verhogen van 10 naar 15 dagen. Hierbij zullen we ervoor zorgen dat alle werknemers dit recht daadwerkelijk kunnen uitoefenen (ik denk daarbij aan uitzendkrachten en mensen met een tijdelijke overeenkomst van korte duur).

Samen met mijn collega verantwoordelijk voor Werk, zal ik aanvullende maatregelen nemen om de wet van 22 april 2012 ter bestrijding van de loonkloof tussen mannen en vrouwen werkzamer te maken, waarbij we ons zullen inspireren op het advies van het Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen betreffende de doeltreffendheid en de efficiëntie van deze wet.

Samen met de minister van Werk zal ik onderzoeken welke financiële en andere belemmeringen kunnen worden weggenomen om eenoudergezinnen, die 80 procent van de alleenstaande moeders zijn, in staat te stellen werk en gezin te combineren.

5. Gendergelijkheid, vrouwenrechten en gezondheid

Het waarborgen van de seksuele en reproductieve rechten van de hele bevolking is een middel om de gendergelijkheid op mannen en vrouwen op gezondheidsvlak te waarborgen. De seksuele gezondheid en seksuele en reproductieve rechten moeten in alle sociale categorieën, op alle leeftijden, voor alle genders worden gewaarborgd. Het gaat hierbij om versterking van preventie, voorlichting (vrijwillige zwangerschapsonderbreking, anticonceptie) door middel van adequate opvang (versterking van centra voor gezinsplanning) en kwalitatieve en toegankelijke gezondheidszorg (financieel, maar ook door het zoveel mogelijk wegnemen van administratieve barrières).

Vrouwen dragen de mentale, financiële en fysieke last van anticonceptie. Een op de tien vrouwen die geen anticonceptie gebruikt, schrijft dit toe aan de kostprijs. Het regeerakkoord voorziet in het wegnemen van belemmeringen voor het gebruik van anticonceptie. Ik zal de minister van Volksgezondheid steunen bij de uitvoering van deze maatregelen.

De toegang tot anticonceptie, noodanticonceptie en vrijwillige zwangerschapsonderbreking moet worden gegarandeerd. Ik zal hier tijdens de hele gezondheidscrisis bijzondere aandacht aan besteden.

Ik zal ervoor zorgen dat de maatregelen ter bestrijding van de pandemie geen onevenredige gevolgen hebben voor de gezondheid van zwangere vrouwen: de follow-up van zwangerschappen en een bevalling onder de

mère et l'enfant doivent être considérés comme essentiels.

Lorsque le rapport du Sénat portant sur la bienveillance obstétricale sera disponible, je m'appuierai sur ses recommandations pour avancer dans ce domaine.

6. Défense des droits et protection des personnes transgenres

En Belgique, toute personne décide elle-même de son identité de genre.

Les recherches de l'Institut montrent que plus d'une personne transgenre sur trois a déjà été victime de discrimination sur son lieu de travail et que près d'une personne transgenre sur dix (8%) a démissionné en raison de réactions négatives potentielles et/ou effectives de la part de collègues. La confrontation souvent quotidienne avec l'incompréhension ou la haine a des conséquences profondes. 77,1% des personnes transgenres ont déjà eu des pensées suicidaires et 33,5% ont effectivement fait une tentative de suicide.

En 2021, j'analyserai les démarches à entreprendre pour revoir la Loi Transgenre et la mettrai en phase avec la décision de la Cour constitutionnelle.

7. Défense des droits et protection des personnes intersexes

Les citoyen·ne·s intersexes (au moins 1,7% de la population) sont particulièrement vulnérables à la discrimination et à la violence dans tous les aspects de leur vie. Cela s'explique notamment par le manque de visibilité et de connaissance quant à cette réalité et de par la supposée non-conformité de leur expression de genre et corporalité dans un monde binaire.

Les intersexuations, les variations de caractéristiques sexuelles, existent depuis toujours, sont naturelles, et doivent être respectées. Les mutilations d'enfants intersexes à des fins "esthétiques" ou normatives constituent une grave violation des droits humains pour laquelle la Belgique a déjà été condamnée. Aucune étude n'a démontré leur bien fondé, au contraire de nombreux témoignages et analyses insistent sur les conséquences physiques et psychologiques désastreuses de ces opérations non consenties.

Au sein de ce gouvernement, j'adopterai les législations nécessaires à la protection des droits des personnes et

beste omstandigheden voor moeder en kind moeten als essentieel worden beschouwd.

Wanneer het verslag van de Senaat over de verloskundige welwillendheid beschikbaar wordt, zal ik me baseren op de aanbevelingen van de Senaat als basis om vooruitgang te boeken op dit vlak.

6. Verdediging van de rechten en bescherming van transgender personen

In België beschikt elke persoon zelf over haar/zijn/hun genderidentiteit.

Het onderzoek van het Instituut toont aan dat meer dan 1 op 3 transgender personen al gediscrimineerd werd op de werkvloer. Bijna 1 op 10 (8%) heeft ontslag genomen op grond van mogelijke en/of effectieve negatieve reacties van collega's. De vaak dagelijkse confrontatie met onbegrip en/of haat heeft verregaande gevolgen. 77,1% van de transgender personen heeft reeds zelfmoordgedachten gehad en 33,5% heeft effectief een zelfmoordpoging ondernomen.

In 2021 zal ik analyseren welke stappen nodig zijn om de Transwet te herzien en aan te passen in overeenstemming met de beslissing van het Grondwettelijk Hof.

7. Verdediging van de rechten en bescherming van intersekse personen

Intersekse burgers (minstens 1,7% van de bevolking) zijn bijzonder kwetsbaar voor discriminatie en geweld in alle aspecten van het leven. Dit vloeit met name voort uit het gebrek aan zichtbaarheid en aan kennis wat betreft deze realiteit en vanwege de veronderstelde niet-overeenstemming van hun gender- en lichaamsexpressie in een binaire wereld.

Intersekse, het verschijnsel dat iemand zowel mannelijke als vrouwelijke lichaamskenmerken bezit, heeft altijd bestaan, is natuurlijk en moet worden gerespecteerd. Verminkingen van intersekskinderen voor 'esthetische' of normatieve doeleinden is een ernstige schending van de mensenrechten waarvoor België al veroordeeld is. Geen enkele studie heeft de gegrondheid ervan aangetoond, integendeel, vele getuigenissen en analyses benadrukken de desastreuze lichamelijke en psychologische gevolgen van deze operaties zonder toestemming.

Binnen deze regering zal ik de nodige wetgeving aannemen om de rechten van intersekse personen en -

des enfants intersexes en m'appuyant sur la résolution qui sera adoptée par le Parlement. Je mènerai également un travail de sensibilisation.

Les associations de personnes concernées seront associées aux décisions qui les concernent.

8. Lutte contre les discriminations fondées sur le sexe et le genre

Les 2.349 signalements que l'Institut pour l'égalité des femmes et des hommes a reçus en 2019 concernant la discrimination fondée sur le sexe, ou le genre démontrent que cette forme de discrimination est loin d'être éradiquée de la société belge.

En 2021, je fournirai les moyens nécessaires à l'IEFH afin d'aider le nombre croissant des victimes de discrimination fondée sur le sexe, la grossesse, l'accouchement, la maternité, la co-maternité, la (co-)paternité, l'allaitement, l'adoption et la procréation médicalement assistée, ce que l'on appelle le « changement de sexe », l'expression de genre, l'identité de genre, les caractéristiques sexuelles et les motifs connexes, et d'optimiser la politique en la matière. Je veillerai particulièrement à ce que la crise du COVID-19 n'augmentera pas la discrimination fondée sur le sexe et le genre.

9. Une vision transversale : le gender mainstreaming

Les inégalités entre les femmes et les hommes sont encore nombreuses en Belgique. Elles sont présentes dans tous les domaines de la vie en société : salaire, pension, violences, santé, espérance de vie. Mesurer ces différences permet de les conscientiser et de les réduire à travers des politiques ciblées et efficaces.

Ces inégalités s'accroissent lorsqu'elles sont additionnées à d'autres critères de vulnérabilité ou facteurs de discrimination comme le handicap, l'orientation sexuelle, la précarité, l'appartenance à une minorité religieuse ou un groupe racisé.

Les politiques publiques doivent adopter une vision transversale des inégalités de genre afin de, d'une part, lutter contre les inégalités et, d'autre part, ne pas aggraver les situations des femmes. Pour ce faire, le gender mainstreaming permet *“la (ré)organisation, l'amélioration, l'évolution et l'évaluation des processus de prise de décision, aux fins d'incorporer la*

kinderen te beschermen op basis van de door het parlement aan te nemen resolutie. Ik zal ook bewustmakingsinspanningen leveren.

De verenigingen van belanghebbenden zullen worden betrokken bij de beslissingen die op hen betrekking hebben.

8. De strijd tegen discriminatie op basis van geslacht en gender

De 2.349 meldingen die het Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen in 2019 ontving over discriminatie op basis van geslacht of gender, tonen aan dat deze vorm van discriminatie nog lang niet is uitgeroeid in de Belgische samenleving.

In 2021 zal ik het Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen de nodige middelen geven om slachtoffers van discriminatie op grond van geslacht, zwangerschap, bevalling, moederschap, vaderschap, meemoederschap, borstvoeding, adoptie en medisch begeleide voortplanting, zogenaamde 'geslachtsaanpassing', genderexpressie, genderidentiteit, seksekenmerken en gerelateerde gronden bij te staan en om het beleid hierrond te optimaliseren. Ik zal er in het bijzonder over waken dat de COVID-19 crisis de discriminatie op basis van geslacht en gender niet verhoogt.

9. Een transversale visie: gender mainstreaming

In België zijn er nog heel wat ongelijkheden tussen vrouwen en mannen. Ze zijn aanwezig op alle gebieden van het leven in de samenleving: salaris, pensioen, geweld, gezondheid, levensverwachting. Het meten van deze verschillen maakt het mogelijk om ons ervan bewust te worden en ze te verminderen door middel van doelgerichte en effectieve beleidslijnen.

Deze ongelijkheden nemen toe wanneer ze gepaard gaan met andere kwetsbaarheidscriteria of discriminatiefactoren zoals handicap, seksuele geaardheid, bestaansonzekerheid, het behoren tot een religieuze minderheid of een groep die wordt benadeeld op grond van huidskleur.

Het overheidsbeleid heeft nood aan een transversale visie op genderongelijkheid om enerzijds de ongelijkheden te bestrijden en anderzijds te voorkomen dat de situatie van vrouwen verslechtert. Gender mainstreaming maakt dit mogelijk via *“het (re)organiseren, verbeteren, ontwikkelen en evalueren van beleidsprocessen op zo'n manier dat het perspectief*

*perspective de l'égalité entre les femmes et les hommes dans tous les domaines et à tous les niveaux, par les acteurs généralement impliqués dans la mise en place des politiques*⁶.

En 2007, sur proposition du gouvernement, le Parlement fédéral a adopté une loi novatrice et ambitieuse pour avancer vers plus d'égalité entre les femmes et les hommes. La volonté politique reste l'élément central pour faire en sorte que l'ensemble des politiques publiques contribuent à rendre la société plus égalitaire du point de vue du genre et que le gouvernement fédéral redevienne précurseur en matière de gender mainstreaming.

Un engagement politique fort est essentiel à la mise en œuvre de la Loi Gender mainstreaming du 12 janvier 2007. En tant que Secrétaire d'Etat à l'Egalité des genres, je jouerai un rôle moteur auprès de mes collègues du gouvernement.

En 2021, j'établirai un nouveau « Groupe Interdépartemental de Coordination » (GIC) en demandant à mes collègues du gouvernement et aux Présidents de comité de direction des SPF et SPP, ainsi qu'au Chef de la Défense de désigner des coordinateurs et coordinatrices gender mainstreaming. J'insisterai sur le fait que ces personnes doivent pouvoir disposer du temps et du soutien hiérarchique nécessaire à leur fonction. Je veillerai également à ce que les nouveaux membres du groupe suivent la formation en matière de gender mainstreaming prévue par l'arrêté royal du 26 janvier 2010 et offerte par l'Institut pour l'égalité des femmes et des hommes.

Je coordonnerai l'élaboration d'un nouveau Plan fédéral Gender mainstreaming pour la législature, sur base de l'identification par chaque membre du gouvernement des politiques qui sont susceptibles de créer ou de renforcer des inégalités entre femmes et hommes. La société civile sera également consultée. Je rassemblerai toutes les contributions et présenterai un projet de plan au GIC et ensuite au Conseil des ministres.

Après l'adoption du plan, j'en soutiendrai la mise en œuvre avec l'Institut, et je coordonnerai le rapportage semestriel au Conseil des Ministres.

⁶ https://igvm-iefh.belgium.be/nl/activiteiten/gender_mainstreaming

*van gendergelijkheid wordt geïntegreerd in alle beleidsdomeinen en op alle beleidsniveaus door de actoren die normaal dat beleid maken*⁶.

In 2007 heeft het federale parlement op voorstel van de regering een vernieuwende en ambitieuze wet aangenomen om te komen tot een grotere gelijkheid tussen vrouwen en mannen. De politieke wil blijft het centrale element om ervoor te zorgen dat het volledige overheidsbeleid bijdraagt tot een meer egalitaire samenleving vanuit een genderperspectief en dat de federale regering opnieuw een voorloper wordt op het vlak van gendermainstreaming.

Een sterk politiek engagement is essentieel voor de uitvoering van de Wet Gender mainstreaming van 12 januari 2007. Als staatssecretaris voor Gendergelijkheid zal ik een voortrekkersrol spelen bij mijn collega's uit de regering.

In 2021 zal ik een nieuwe 'Interdepartementale Coördinatiegroep' (ICG) oprichten door mijn 'collega's' in de regering en de voorzitters van het directiecomité van de FOD's en de POD's alsook de Chef Defensie te vragen om coördinatoren en coördinatrices gender mainstreaming aan te stellen. Ik dring erop aan dat deze mensen moeten kunnen beschikken over de nodige tijd en hiërarchische steun voor hun functie. Ik zal er ook voor zorgen dat de nieuwe leden van de groep de opleiding inzake gender mainstreaming volgen waarin is voorzien in het koninklijk besluit van 26 januari 2010 en die aangeboden wordt door het Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen.

Ik zal de ontwikkeling van een nieuw Federaal Plan Gender mainstreamings voor de regeerperiode coördineren, op basis van de identificatie door elk regeringslid van zijn of haar beleidslijnen die ongelijkheden tussen vrouwen en mannen kunnen creëren of versterken. Ook het maatschappelijk middenveld zal worden geraadpleegd. Ik zal alle bijdragen verzamelen en een ontwerpplan voorleggen aan de ICG en vervolgens aan de Ministerraad.

Nadat het plan is aangenomen, zal ik de uitvoering ervan samen met het Instituut ondersteunen en zal ik het halfjaarlijkse verslag aan de Ministerraad coördineren.

⁶ https://igvm-iefh.belgium.be/nl/activiteiten/gender_mainstreaming

Je stimulerai également une meilleure mise en œuvre de la méthode gender budgeting en vigueur au niveau fédéral et je veillerai à la prise en compte du gender budgeting dans d'éventuelles réformes du budget, comme l'introduction de l'analyse des dépenses (spending reviews and zero based budgeting).

II. - Égalité des chances et diversité

Introduction

Bien que la législation fédérale anti-discrimination entend offrir, en dépit de sa complexité, bon nombre de garanties aux citoyens et citoyennes, force est de constater dans la pratique que des mécanismes discriminatoires et des formes de discrimination privent de nombreuses personnes de la possibilité de participer pleinement à la vie sociale.

Dans son «Rapport chiffres»⁷, Unia comptabilisait pour l'année 2019 un total de 8 478 signalements, soit une augmentation conséquente de 46,7% par rapport à la moyenne des cinq dernières années. Pour les critères protégés les plus récurrents, ces signalements se sont répartis comme suit :

- Critères dits « raciaux » : 2 368 ;
- Handicap : 1 286 ;
- Conviction religieuse ou philosophique : 1 000
- ge : 423
- Etat de santé : 374
- Fortune : 340
- Orientation sexuelle : 315

Instaurer et garantir l'égalité des chances reste donc un défi majeur que je compte relever.

L'urgence d'agir politiquement contre le racisme a encore été démontrée par l'importante mobilisation autour du mouvement "Black Lives Matter", qui nous rappelle à quel point ce problème intolérable reste présent dans la société belge également.

⁷ Unia, « Rapport chiffres 2019 », pp. 8 et suivantes. Disponible en ligne sur http://www.unia.be/files/documenten/jaarrapport/2020_Rapport_chiffres_2019_DEF.pdf

Ik zal ook een betere uitvoering van de op federaal niveau geldende gender budgeting methode bevorderen en ervoor zorgen dat bij eventuele begrotingshervormingen, zoals de invoering van een analyse van uitgaven (spending reviews and zero based budgeting), rekening wordt gehouden met gender budgeting.

II. - Gelijke kansen en diversiteit

Inleiding

Hoewel het de bedoeling van de federale antidiscriminatiewetgeving is om, ondanks de complexiteit ervan, heel wat waarborgen aan de burger te bieden, moet in de praktijk worden vastgesteld dat achterstelingsmechanismen en vormen van discriminatie veel personen de mogelijkheid ontnemen om ten volle aan het sociale leven deel te nemen.

In zijn "Cijfersverslag"⁷ berekende Unia voor 2019 een totaal van 8 478 meldingen, een aanzienlijke stijging met 46,7 % in vergelijking met het gemiddelde van de afgelopen vijf jaar. Voor de meest voorkomende beschermde criteria worden die meldingen als volgt onderverdeeld:

- Zogenaamde 'raciale' criteria: 2 368;
- Handicap: 1 286;
- Geloof of levensbeschouwing: 1 000;
- Leeftijd: 423;
- Gezondheidstoestand: 374;
- Vermogen: 340;
- Seksuele geaardheid: 315.

Voorzien in en waarborgen van de gelijke kansen blijft dan ook een grote uitdaging die ik wil aangaan.

Dat er dringend beleidsmatig moet worden opgetreden tegen racisme werd nog maar eens aangetoond door de mobilisatie rond de "Black Lives Matter"-beweging, die ons eraan herinnert in welke mate dat ontoelaatbare probleem eveneens in de Belgische maatschappij aanwezig blijft.

⁷ Unia, "Cijfersverslag 2019", blz. 8 en volgende. Online beschikbaar op <https://www.unia.be/nl/publicaties-statistieken/publicaties/cijfersverslag-2019>

1. Optimiser le monitoring et la recherche sur la diversité, le racisme et toute forme de discrimination

J'estime essentiel de développer des politiques basées sur des données probantes. Pour cette raison, je prendrai les mesures nécessaires pour prévoir un budget structurel qui permette d'effectuer au moins une étude scientifique annuelle sur la diversité, le racisme ou toute autre forme de discrimination. En 2021, je compte attribuer un marché public pour lancer cette première étude.

Je soutiens pleinement le projet « Improving Equality Data Collection in Belgium » auquel Unia et mon administration participent actuellement, avec le soutien de la DG Justice de la Commission européenne. Je m'engage à étudier les recommandations qui ressortiront de ce projet et seront présentées en mai 2021.

Etant donné que ce projet se limite aux critères dits "raciaux", à la conviction religieuse et philosophique et aux critères LGBT, je m'engage à lancer un deuxième projet consécutif portant sur les autres critères protégés par la législation belge, ce moyennant un renfort des effectifs au niveau fédéral.

En ce qui concerne la fonction publique plus particulièrement, je veillerai à lancer un monitoring général.

2. Améliorer le paysage institutionnel

Je me charge de renforcer le Centre interfédéral pour l'égalité des chances et la lutte contre le racisme et les discriminations, Unia, en concertation avec les autres parties prenantes, et je m'engage à chercher des moyens complémentaires pour faire face à l'augmentation de la charge de travail qui pèse sur Unia. La Belgique s'est engagée, à plusieurs reprises, à créer un Institut national des droits humains qui soit pleinement conforme aux Principes de Paris. Le recrutement est en cours pour la direction et pour le staff de l'Institut fédéral. Lorsque cette personne sera entrée en fonction, j'entamerai, en consultation avec cette dernière et le Ministre de la Justice, des négociations avec les Communautés et Régions en vue de l'adoption de l'accord de coopération visant à créer un Institut national des droits humains.

Je consulterai mes collègues du niveau fédéral et lancerai une évaluation du paysage institutionnel des

1. De monitoring en het onderzoek inzake diversiteit, racisme en elke vorm van discriminatie optimaliseren

Ik acht het van essentieel belang om evidence based beleidslijnen uit te werken. Daarom zal ik de nodige maatregelen nemen teneinde te voorzien in een structureel budget waarmee ten minste een jaarlijks wetenschappelijk onderzoek inzake diversiteit, racisme of enige andere vorm van discriminatie kan worden uitgevoerd. In 2021 wil ik een overheidsopdracht gunnen om de eerste studie te kunnen opstarten.

Ik ondersteun volledig het project "Improving equality data collection in Belgium" waaraan Unia en mijn administratie momenteel meewerken, met de steun van het DG Justitie van de Europese Commissie. Ik verbind mij ertoe de aanbevelingen te bestuderen die uit dat project naar voren zullen komen en in mei 2021 worden voorgesteld.

Aangezien dat project beperkt blijft tot de zogenaamde 'raciale' criteria, geloof of levensbeschouwing en de LGBT-criteria, verbind ik mij ertoe een tweede vervolgprijs op te starten met betrekking tot de andere criteria die zijn beschermd door de Belgische wetgeving, gepaard gaand met een versterking van het personeel op federaal niveau.

Wat meer in het bijzonder het openbaar ambt betreft, zal ik erop toezien dat een algemene monitoring wordt opgestart.

2. Het institutionele landschap verbeteren

Ik zal ervoor zorgen dat Unia, het Interfederaal Centrum voor gelijke kansen en bestrijding van discriminatie en racisme, wordt versterkt, in overleg met de andere stakeholders en ik verbind mij ertoe aanvullende middelen te zoeken om de verhoging van de werklast waarmee Unia te kampen heeft het hoofd te bieden. België heeft zich er meermaals toe verbonden een nationaal mensenrechteninstituut op te richten dat volledig in overeenstemming is met de Principes van Parijs. De werving voor de directie en de staf van het federaal instituut is aan de gang. Wanneer de directie in dienst is getreden, zal ik in overleg met hem/haar en de minister van Justitie onderhandelingen met de gemeenschappen en gewesten opstarten met het oog op de goedkeuring van het samenwerkingsakkoord voor de oprichting van een nationaal mensenrechteninstituut.

Ik zal mijn collega's van het federale niveau raadplegen en een evaluatie opstarten van het institutionele

organismes de promotion de l'égalité et des administrations chargées de l'égalité des chances. Cette évaluation vise à améliorer la coopération structurelle et à lutter contre la fragmentation dans ce domaine.

3. S'assurer de la prise en compte des discriminations en période de crise sanitaire

En collaboration avec la Ministre de l'Intégration sociale et de la Lutte contre la pauvreté, je participerai aux travaux de la Task Force Groupes vulnérables, mise en place en mai 2020, conséquemment à la crise sanitaire qui a débuté dans notre pays. Dans le cadre de ces travaux, je prendrai en considération les recommandations sur la crise sanitaire formulées par la société civile en général et en particulier celles d'Unia, eu égard aux discriminations que cette crise engendre. L'objectif est de répondre aux problèmes spécifiques auxquels sont actuellement confrontés plusieurs groupes vulnérables.

De plus, je ferai en sorte que les Centres de Prise en charge des Violences Sexuelles soient davantage accessibles aux publics vulnérables et précarisés.

En avril 2020, Unia tirait la sonnette d'alarme : *“décider de soigner un malade ne peut jamais se faire sur base de son âge ou de son handicap. Les autorités doivent rappeler ce message essentiel pour une bonne gestion de la crise du coronavirus”*.

Par ailleurs, les stéréotypes racistes dans le milieu médical (“syndrome méditerranéen” et autres préjugés) doivent être combattus. Ainsi, je veillerai, en collaboration avec le Ministre de la Santé, à l'égalité de traitement pour tou·te·s et à la prise en compte de la diversité dans les soins de santé.

Le début de la crise sanitaire a mis en évidence l'existence d'un racisme anti-asiatique souvent invisibilisé. Par la suite, elle a servi de prétexte pour l'expression de discours stigmatisant à l'égard de groupes stigmatisés tels que les jeunes des quartiers et certaines minorités ethniques. Je veillerai à ce que les mesures de lutte contre la pandémie de Covid-19 ne renforcent pas la stigmatisation et la discrimination de certaines populations mais aussi à ce qu'elles n'accentuent pas l'exclusion des personnes en situation de handicap et leur entourage.

landschap van de gelijkheidsorganen en de gelijke kansadministraties. Die evaluatie beoogt de structurele samenwerking te verbeteren en de versnippering in dat domein tegen te gaan.

3. Ervoor zorgen dat discriminatie tijdens de gezondheidscrisis in aanmerking wordt genomen

In overleg met de minister van Maatschappelijke Integratie en Armoedebestrijding wens ik in november 2020 bij te dragen aan de werkzaamheden van dezopas heropgestarte taskforce kwetsbare groepen die in mei 2020 werd opgericht naar aanleiding van de gezondheidscrisis in ons land en actief was tot juli 2020. In het kader van die werkzaamheden neem ik de aanbevelingen inzake de gezondheidscrisis in aanmerking die werden geformuleerd door het maatschappelijk middenveld in het algemeen en die van Unia in het bijzonder, gelet op de discriminatie die die crisis met zich meebrengt. Het is de bedoeling een antwoord te bieden op de specifieke problemen waarmee verschillende kwetsbare groepen momenteel te maken krijgen.

Verder zal ik ervoor zorgen dat de Zorgcentra na Seksueel Geweld toegankelijker worden gemaakt voor kwetsbare en kansarme doelgroepen.

In april 2020 trok Unia aan de alarmbel: *“de mate waarin een patiënt zorg krijgt, mag niet afhangen van iemands leeftijd of handicap.” De overheden moeten die essentiële boodschap in herinnering brengen om de coronacrisis goed te kunnen beheren.*

Verder moeten racistische stereotypen in de medische wereld ('mediterraans syndroom' en andere vooroordelen) worden bestreden. Zo zal ik er in samenwerking met de minister van Volksgezondheid op toezien dat iedereen gelijk wordt behandeld en diversiteit in aanmerking wordt genomen in de gezondheidszorg.

Aan het begin van de gezondheidscrisis bleek er anti-Aziatisch racisme voor te komen dat vaak onopgemerkt blijft. Verder werd de crisis als voorwendsel gebruikt voor stigmatiserende uitspraken ten aanzien van gestigmatiseerde groepen zoals jongeren uit kansarme wijken en bepaalde etnische minderheden. Ik zal erop toezien dat de maatregelen ter bestrijding van de COVID-19-pandemie niet leiden tot meer stigmatisering en discriminatie van bepaalde bevolkingsgroepen, maar eveneens dat zij de uitsluiting van personen met een handicap en hun omgeving niet versterken.

Enfin, l'ensemble de la population a été impactée mentalement ces derniers mois. Certaines personnes plus que d'autres en raison des responsabilités qui leur incombent, de la charge mentale, de problèmes de santé mentale, etc. Je souhaite diffuser et amplifier les ressources disponibles pour la santé mentale afin de les faire connaître.

4. Rendre la législation anti-discrimination plus performante

Je m'engage à nommer les nouveaux membres de la Commission d'évaluation de la législation fédérale relative à la lutte contre les discriminations, et à prolonger le mandat de ladite Commission pour lui permettre de relancer ses travaux dans les meilleures conditions.

Dans le cadre de l'évaluation des lois, Unia et la Fondation Roi Baudouin ont initié deux recherches, l'une sur le sous-rapportage, l'autre sur le classement sans suite (avec l'Institut National de Criminalistique et de Criminologie) qui seront publiées de manière commune entre la fin du mois de novembre et le début du mois de décembre. Elles pourront utilement alimenter le travail de la Commission.

Je dédierai une attention toute particulière aux recommandations du rapport final de la Commission d'évaluation prévu pour le mois de novembre 2021.

Je veillerai à ce que les travaux portant sur la protection des témoins de discrimination se poursuivent afin de modifier les trois lois anti-discrimination à ce sujet en 2021.

5. Mener une politique coordonnée de lutte contre le racisme et les discriminations via une collaboration efficace de tous les partenaires

Comme les associations actives en la matière le soulignent, et je partage cette vision, il s'agit de combattre le racisme structurel, institutionnel, les actes racistes et xénophobes. Je compte agir sur chaque forme spécifique de racisme en luttant notamment contre l'antisémitisme, l'afrophobie, l'islamophobie, la Romaphobie, le racisme anti-asiatique et anti-migrant·e·s. Je défendrai un plan de lutte contre le racisme qui intègre les discriminations multiples. La manière de mettre fin au profilage ethnique sera abordée.

Tot slot werd de hele bevolking de afgelopen maanden mentaal getroffen. Sommigen meer dan anderen wegens de verantwoordelijkheden die hen toekomen, de mentale belasting, mentale gezondheidsproblemen, enz. Ik wil de beschikbare middelen voor mentale gezondheid verspreiden en uitbreiden, teneinde ze kenbaar te maken.

4. De antidiscriminatiewetgeving doeltreffender maken

Ik verbind mij ertoe de nieuwe leden van de Evaluatiecommissie federale wetgeving ter bestrijding van discriminatie te benoemen en het mandaat van de voornoemde commissie te verlengen, zodat zij haar werkzaamheden in de beste omstandigheden opnieuw kan opstarten.

In het kader van de evaluatie van de wetten hebben Unia en de Koning Boudewijnstichting het initiatief genomen tot twee onderzoeken, waarvan het ene met betrekking tot onderrapportering en het andere met betrekking tot sepot (met het Nationaal Instituut voor Criminalistiek en Criminologie), die samen worden gepubliceerd tussen eind november en begin december. Zij kunnen een nuttige input leveren voor het werk van de commissie.

Ik zal bijzondere aandacht besteden aan de aanbevelingen uit het eindverslag van de evaluatiecommissie dat gepland is voor november 2021.

Ik zie erop toe dat de werkzaamheden inzake de bescherming van de getuigen van discriminatie worden voortgezet, teneinde de drie antidiscriminatiewetten daarover te wijzigen in 2021.

5. Gecoördineerd beleid voeren tegen racisme en discriminatie via een efficiënte samenwerking tussen alle partners

Zoals de verenigingen die op dit gebied actief zijn, benadrukken, en ik deel deze visie, gaat het erom structureel en institutioneel racisme alsook racistische en xenofobe daden te bestrijden. Ik ben van plan om elke specifieke vorm van racisme aan te pakken door met name antisemitisme, afrofobie, islamofobie, Romafobie, anti-aziatisch racisme en racisme jegens migranten te bestrijden. Ik zal pleiten voor een plan tegen racisme waarin meervoudige discriminatie is opgenomen. Daarin zal aan bod komen hoe een einde kan worden gemaakt aan etnische profilering.

5.1 Préparer et exécuter le Plan d'action contre le racisme

Depuis 2019, différents sénateurs travaillent sur la demande d'un rapport d'information concernant le plan d'action interfédéral contre le racisme.

L'année 2021 sera une année capitale et hautement symbolique pour le plan d'action national contre le racisme. La conférence mondiale de Durban fêtera son 20e anniversaire, et la Belgique autant d'années d'engagement à se doter d'un plan d'action contre le racisme. La Déclaration de la conférence s'engageait à "assurer un développement social fondé sur l'égalité et d'assurer l'exercice de leurs droits civils et politiques, économiques, sociaux et culturels à toutes les victimes du racisme, de la discrimination raciale, de la xénophobie et de l'intolérance qui y est associée". Le plan doit être prêt au plus tard pour la célébration de ce vingtième anniversaire.

En concertation avec mes collègues du gouvernement fédéral, je m'engage à faire désigner le plus rapidement possible les nouveaux·elles ministres qui siégeront pour le niveau fédéral à la conférence interministérielle contre le racisme. Dès que cette désignation aura eu lieu, les négociations interfédérales pour préparer le plan d'action national contre le racisme pourront se poursuivre et un planning concret sera convenu. Les travaux préparatoires du plan d'action pourront être poursuivis sur la base des lignes directrices qui ont été établies dans la note de démarrage, adoptée le 25 septembre dernier.

Afin de créer un large soutien autour du plan d'action et de tirer profit de l'expérience et de l'expertise des organisations antiracistes de la société civile, je prendrai soin d'impliquer dans la réflexion, dans l'élaboration du plan et dans son évaluation, notamment les parties prenantes suivantes : les personnes qui vivent le racisme, les pouvoirs publics, les partenaires sociaux, les institutions publiques, le monde de l'enseignement, les académiques et la société civile.

Je tiens à communiquer clairement sur la poursuite des préparations du plan d'action national contre le racisme ainsi que de son exécution, une fois adopté. Il s'agira d'un plan tourné vers l'avenir, comportant des objectifs mesurables, un calendrier de mise en œuvre et une définition concrète des responsabilités. Les ressources nécessaires seront garanties pour chaque action.

5.2 Soutenir le développement de la Stratégie nationale d'intégration des Roms

5.1 Het actieplan tegen racisme voorbereiden en uitvoeren

Sinds 2019 werken verschillende senatoren aan de vraag om een informatieverslag betreffende het interfederaal actieplan tegen racisme.

2021 wordt een erg belangrijk en symbolisch jaar voor het nationaal actieplan tegen racisme. De Wereldconferentie in Durban viert haar twintigjarig bestaan en België verbindt zich er al even lang toe om te voorzien in een actieplan tegen racisme. De Verklaring van de conferentie verbond zich ertoe "een maatschappelijke ontwikkeling te waarborgen die is gegrond op gelijkheid en alle slachtoffers van racisme, rassendiscriminatie, xenofobie en aanverwante onverdraagzaamheid te verzekeren dat hun burgerlijke, politieke, economische, sociale en culturele rechten worden uitgeoefend". Het plan moet uiterlijk klaar zijn voor de viering van dat twintigjarige bestaan.

In overleg met mijn collega's van de federale regering verbind ik me ertoe om de nieuwe ministers die voor het federale niveau zullen zetelen in de interministeriële conferentie tegen racisme, zo snel mogelijk te laten aanwijzen. Zodra zij zijn aangewezen, kunnen de interfederale onderhandelingen ter voorbereiding van het nationaal actieplan tegen racisme worden voortgezet en zal een concrete planning worden afgesproken. De werkzaamheden ter voorbereiding van het actieplan kunnen worden voortgezet op basis van de richtsnoeren die zijn vastgesteld in de op 25 september jongstleden goedgekeurde startnota.

Om een breed draagvlak te creëren voor het actieplan en voordeel te halen uit de ervaring en expertise van de antiracistische organisaties van het maatschappelijk middenveld zal ik ervoor zorgen dat bij de voorbereiding, de uitwerking en evaluatie van het plan minstens de volgende stakeholders worden betrokken: personen die met racisme te maken hebben, de overheden, de sociale partners, de openbare instellingen, de onderwijswereld, academici en het maatschappelijk middenveld.

Ik wil duidelijk communiceren over de vorderingen van de voorbereidingen van het nationaal actieplan tegen racisme alsook over de uitvoering ervan zodra het is goedgekeurd. Het zal gaan om een toekomstgericht plan, dat meetbare doelstellingen, een tijdslijn voor de tenuitvoerlegging en een concrete omschrijving van de verantwoordelijkheden bevat. Voor elke actie zal in de nodige middelen worden voorzien.

5.2 De ontwikkeling van de nationale strategie voor de integratie van de Roma ondersteunen

Le 7 octobre 2020, la Commission européenne a lancé son Cadre stratégique pour les Roms pour l'égalité, l'inclusion et la participation pour 2020-2030. Cette nouvelle Stratégie contient un volet important sur la prévention et la lutte contre la Romaphobie et la discrimination. Pour cette raison, il sera indispensable de faire le lien, au niveau national, entre le plan d'action contre le racisme et la Stratégie pour les Roms à développer au niveau national pour septembre 2021. Je joindrai mes forces à celles de la Ministre de l'Intégration sociale afin de prendre les mesures nécessaires pour le volet fédéral de cette Stratégie nationale.

5.3 Participer activement à la Cellule de veille contre l'antisémitisme

En janvier 2019, à la suite de plusieurs incidents antisémites, la cellule de veille contre l'antisémitisme a été relancée. La première réunion officielle a eu lieu en mars 2019. Cette cellule se réunit plusieurs fois par an et permet à la communauté juive d'exprimer ses besoins spécifiques en matière de lutte contre les discriminations. Sont également présents des représentants de la police, de la justice et des cabinets ministériels.

Je participerai activement à cette cellule afin de lutter le plus efficacement possible contre les idées et actes antisémites.

5.4 Soutien à la société civile

En 2018, une cinquantaine d'organisations de terrain se sont réunies au sein de la Coalition pour un plan d'action interfédéral contre le racisme. La Coalition, qui compte depuis lors environ soixante organisations, a communiqué au gouvernement ses propositions concrètes renouvelées pour un plan d'action national contre le racisme en mai 2020.

En développant une politique de lutte contre le racisme, j'estime essentiel de tenir compte de la réalité du terrain. Pour ce faire, la société civile doit pouvoir disposer des moyens nécessaires pour assumer son rôle. Pour cette raison, je m'engage à fournir tout le soutien nécessaire au bon fonctionnement de la Coalition.

Les initiatives de lutte contre les discriminations et le racisme, et de promotion du vivre-ensemble sont essentielles à l'élaboration de la politique fédérale sur l'égalité des chances, et doivent être soutenues. En effet, elles permettent de mettre en évidence des phénomènes

Op 7 oktober 2020 heeft de Europese Commissie haar strategisch kader voor gelijkheid, inclusie en participatie van de Roma voor 2020 - 2030 gelanceerd. Die nieuwe strategie omvat een belangrijk onderdeel inzake de preventie en bestrijding van Romahaat en discriminatie. Daartoe moet op nationaal niveau een brug worden geslagen tussen het actieplan tegen racisme en de strategie voor de Roma die op dat niveau moet worden uitgewerkt tegen september 2021. Ik zal mijn krachten bundelen met die van de minister van Maatschappelijke Integratie, om de noodzakelijke maatregelen te treffen voor het federale onderdeel van die nationale strategie.

5.3 Actief meewerken aan de waakzaamheidscel antisemitisme

Naar aanleiding van verschillende antisemitische incidenten werd in januari 2019 de waakzaamheidscel antisemitisme opnieuw opgericht. De eerste officiële vergadering vond in maart 2019 plaats. Deze cel vergadert meerdere keren per jaar en biedt de Joodse gemeenschap de mogelijkheid om uiting te geven aan haar specifieke behoeften inzake de bestrijding van discriminatie. Daarbij zijn eveneens vertegenwoordigers van de politie, justitie en de ministeriële kabinetten aanwezig.

Ik zal actief meewerken aan deze cel om antisemitische ideeën en daden zo doeltreffend mogelijk te bestrijden.

5.4 Ondersteuning van het maatschappelijk middenveld

In 2018 heeft een vijftigtal terreinorganisaties zich verenigd in de Coalitie voor een interfederaal actieplan tegen racisme. De coalitie, die intussen ongeveer zestig organisaties telt, heeft de regering haar nieuwe concrete voorstellen voor een nationaal actieplan tegen racisme bezorgd in mei 2020.

Bij de uitwerking van een beleid tegen racisme acht ik het van essentieel belang om rekening te houden met de realiteit op het terrein. Daartoe moet het maatschappelijk middenveld over de nodige middelen kunnen beschikken om zijn rol op te nemen. Daarom verbind ik mij ertoe alle noodzakelijke ondersteuning te bieden voor de goede werking van de coalitie.

De initiatieven ter bestrijding van discriminatie en racisme en ter bevordering van het samenleven zijn van essentieel belang bij de uitwerking van het federale gelijke kansenbeleid en moeten worden ondersteund. Op basis daarvan kunnen problematieken aan het licht

actuels problématiques, de développer des pistes de solutions concrètes, et de formuler des recommandations pertinentes à ce sujet pour les décideurs politiques. Dans le but d'octroyer des subsides à de telles initiatives provenant de la société civile, je m'engage à lancer un appel à projets en 2021.

5.5 Former et sensibiliser contre le racisme

Les stéréotypes à l'égard de certaines personnes ou groupes de personnes sont bien présents dans notre société. Ceux-ci sont véhiculés tant de façon inconsciente que de manière explicite ou implicite et favorisent l'exclusion et l'inégalité sociale et entravent le vivre-ensemble. Une lutte efficace contre la discrimination et le racisme passe également par l'éradication de ces stéréotypes.

Dans et en dehors les travaux préparatoires du Plan d'action national contre le racisme, j'inviterai au maximum tous les collègues impliqués à prendre les mesures nécessaires pour former les professionnel·le·s sur la problématique du racisme et les sensibiliser à l'importance de mener des politiques inclusives.

6. Adopter et exécuter le Programme de la décennie des personnes d'ascendance africaine

En 2021, je m'engage à adopter, ensemble avec les autorités concernées, un Programme national pour la Décennie des personnes d'ascendance africaine en Belgique. Ce programme, coordonné aux différents niveaux de pouvoir et réalisé en collaboration avec la société civile, sera mis en place de façon transversale dans le but de lutter contre l'afrophobie/nérophobie et contre les discriminations subies par les personnes d'ascendance africaine. Ces mesures structurelles seront axées sur trois piliers : la reconnaissance, la justice et le développement. Je veillerai à ce que les associations et organisations représentatives des personnes afrodescendantes soient associées aux processus dès le départ.

7. Mener une politique structurelle à l'égard des personnes LGBTQI+ : le plan interfédéral SOGIESC

Au courant de l'année 2021, nous allons adopter le plan interfédéral « SOGIESC » (*Sexual Orientation, Gender Identity and Expression and Sex Characteristics*). Celui-ci est le troisième plan au niveau national portant sur la lutte contre la discrimination et la violence à

worden gebracht, concrete oplossingen worden uitgewerkt en relevante aanbevelingen worden geformuleerd voor de beleidsmakers. Met het oog op de toekenning van subsidies voor dergelijke initiatieven van het maatschappelijk middenveld, verbind ik mij ertoe een projectoproep te lanceren in 2021.

5.5 Opleiden en sensibiliseren tegen racisme

De stereotypen ten aanzien van bepaalde (groepen van) personen zijn duidelijk aanwezig in onze samenleving. Zij worden zowel onbewust als expliciet of impliciet overgebracht en werken uitsluiting en sociale ongelijkheid in de hand en bemoeilijken het samenleven. Voor een doeltreffende bestrijding van discriminatie en racisme moeten ook deze stereotypen worden uitgebannen.

Zowel tijdens de voorbereidende werkzaamheden voor het nationaal actieplan tegen racisme als erbuiten zal ik alle collega's uitnodigen die betrokken zijn bij het nemen van de nodige maatregelen om professionals op te leiden omtrent de racismeproblematiek en hen bewust te maken van het belang om een inclusief beleid te voeren.

6. Het programma van het Decennium voor mensen van Afrikaanse afkomst aannemen en uitvoeren

Ik verbind mij ertoe om in 2021, samen met de betrokken overheden, een nationaal programma voor het decennium voor mensen van Afrikaanse afkomst in België goed te keuren. Dat programma, dat op de verschillende bestuursniveaus zal worden gecoördineerd en in samenwerking met het maatschappelijk middenveld zal worden verwezenlijkt, zal op transversale wijze worden ingevoerd ter bestrijding van afrofobie en de discriminatie van personen van Afrikaanse afkomst. Die structurele maatregelen zullen steunen op drie pijlers: erkenning, gerechtigheid en ontwikkeling. Ik zal erop toezien dat de verenigingen en organisaties die personen van Afrikaanse afkomst vertegenwoordigen vanaf het begin bij de processen worden betrokken.

7. Een structureel beleid voeren ten aanzien van LGBTQI+-personen: het interfederaal SOGIESC-plan

In de loop van 2021 zullen wij het interfederaal SOGIESC-plan (*Sexual Orientation, Gender Identity and Expression and Sex Characteristics*) aannemen. Dat is op nationaal niveau het derde plan in de strijd tegen discriminatie en geweld ten aanzien van LGBTQI+-

l'égard des personnes LGBTQI+. Ce qui fait la différence par rapport à ses prédécesseurs est l'inclusion de la société civile dans tout le processus de préparation de celui-ci, ainsi que son approche intersectionnelle. Les actions de ce nouveau plan tentent de répondre aux besoins des personnes LGBTQI+ grâce à l'engagement aussi bien de notre gouvernement comme des organisations de la société civile, prêtes à travailler sur le terrain. Ces actions spécifiques seront ciblées par domaine stratégique et par groupe vulnérable, ce qui nous permettra d'avoir un impact plus important et d'obtenir des données plus précises lors du monitoring sur l'implémentation de ce Plan.

Par ailleurs, depuis 2017, les hommes homosexuels peuvent donner leur sang, uniquement après un délai d'abstinence (même avec partenaire sexuel fixe) d'un an (douze mois). La crise sanitaire a une nouvelle fois démontré combien nous avons besoin de dons de sang. Chaque donneur est précieux. Nous évaluerons les conditions actuelles au regard notamment des législations d'autres pays Européens et adapterons potentiellement la législation belge en fonction.

8. Intensifier la lutte contre les délits de haine et le discours de haine

La Commission européenne ayant rappelé l'urgence pour la Belgique de prévoir une aggravation générale des peines pour les crimes commis sur la base d'un mobile haineux, je compte, avec le Ministre de la Justice, donner la priorité à la mise en place de cette aggravation générale des peines en 2021. De cette manière, nous remplirons nos obligations européennes, et donnerons par là même suite à une recommandation insistante partagée par de nombreux organes de contrôle et par la société civile.

Quand une personne signale un délit de haine à la police, il est important de s'assurer que ce signalement soit effectivement enregistré, car seul ce signalement est en mesure de fournir un aperçu de la situation. En collaboration avec la Ministre de l'Intérieur, je compte renforcer la fiabilité de ces chiffres. Pour cette raison, je soutiens mon administration dans les efforts de son sous-groupe de travail 'Enregistrement délits de haine' et du groupe de travail hôte « COL 13/2013 ». Mon administration développera les outils nécessaires en étroite collaboration avec des représentants de la police intégrée et de la Justice.

9. Cibler et reconnaître la diversité sur le marché du travail

Vu la nature transversale des domaines de l'emploi et du marché du travail, je m'engage à initier une

personnes. Het verschil met de voorgaande plannen is dat het maatschappelijk middenveld wordt betrokken bij het volledige voorbereidingsproces en dat een intersectionele aanpak wordt gehanteerd. De acties van dat nieuwe plan trachten een antwoord te bieden op de behoeften van de LGBTQI+-personen mede door het engagement van zowel onze regering als de organisaties van het maatschappelijk middenveld die bereid zijn om op het terrein te werken. Die specifieke acties zullen gericht verlopen per beleidsdomein en per kwetsbare groep, waardoor wij een grotere impact kunnen hebben en nauwkeurigere gegevens kunnen verzamelen bij de monitoring van de implementatie van het plan.

Sinds 2017 mogen homoseksuele mannen overigens bloed doneren, maar alleen na een periode van onthouding (zelfs met een vaste sekspartner) van één jaar (twaalf maanden). De gezondheids crisis heeft eens te meer aangetoond hoezeer wij bloeddonaties nodig hebben. Elke donor is kostbaar. We zullen de huidige omstandigheden beoordelen, met name in relatie tot de wetgeving van andere Europese landen, en mogelijk de Belgische wetgeving dienovereenkomstig aanpassen.

8. De bestrijding van haatmisdrijven en hate speech versterken

Nu de Europese Commissie België erop heeft gewezen dat het dringend moet voorzien in een algemene strafverzwaring voor door haat ingegeven misdaden, wil ik samen met de minister van Justitie de prioriteit geven aan de invoering van die algemene strafverzwaring in 2021. Op die manier zullen wij onze Europese verplichtingen vervullen en tegelijkertijd gevolg geven aan een dringende aanbeveling die door verschillende monitoringsorganen en het maatschappelijk middenveld wordt gedeeld.

Wanneer iemand een haatmisdrijf aangeeft bij de politie, is het belangrijk ervoor te zorgen dat die aangifte daadwerkelijk wordt geregistreerd, aangezien enkel de aangifte een beeld van de situatie kan schetsen. In samenwerking met de minister van Binnenlandse Zaken wil ik de betrouwbaarheid van die cijfers vergroten. Daarom steun ik mijn administratie bij de inspanningen van haar subwerkgroep 'Registratie haatmisdrijven' en de werkgroep 'COL 13/2013'. Mijn administratie zal de noodzakelijke tools ontwikkelen in nauwe samenwerking met vertegenwoordigers van de geïntegreerde politie en Justitie.

9. Diversiteit op de arbeidsmarkt nastreven en erkennen

Gelet op de transversale aard van het domein werk en arbeidsmarkt, verbind ik mij ertoe een grondig overleg

concertation approfondie avec mes collègues le Ministre de l'Emploi, la Ministre de la Fonction publique, et le cas échéant, avec d'autres collègues en charge des matières visées. Nous aborderons prioritairement l'implémentation des tests de situations et la clarification du cadre juridique dans lequel ces tests s'inscriront.

Pour ce qui concerne plus précisément l'administration publique, j'apporterai mon soutien au réseau fédéral LGBTQI+ *Beproud!*. Ce réseau illustrera l'ouverture de l'administration aux personnes appartenant à cette communauté en prolongeant sa communication au-delà des canaux habituellement utilisés.

Je relancerai les travaux du Comité de pilotage Diversité fédérale, afin de permettre à ce dernier de poursuivre toutes ses initiatives en matière d'inclusion et de diversité au sein de la fonction publique et d'assumer son rôle d'organe consultatif d'appui aux politiques que je mènerai dans ce domaine.

Ces travaux consisteront en priorité à établir une définition officielle de la notion de "personne issue de l'immigration" ou de "personne d'origine étrangère". Sur base de cette définition, un monitoring sera réalisé au sein de l'administration fédérale dans sa globalité, à la suite duquel de nouveaux objectifs seront clairement établis. Dans le cadre des travaux du Comité de pilotage Diversité Fédérale, la définition des personnes en situation de handicap sera également modernisée, de sorte que la dimension sociale de ce critère y soit incorporée, conformément aux prescrits de la Convention relative aux droits des personnes handicapées. La priorité à l'engagement de cette catégorie de personnes sera contrôlée de façon plus uniforme et performante. Leurs démarches seront également facilitées, tant dans le cadre du recrutement que dans leur évolution au sein de la fonction publique.

Un arrêté royal créant un cadre pour les actions positives dans le secteur public sera adopté afin d'élargir les canaux d'accès aux fonctions publiques, et par conséquent éliminer progressivement la sous-représentation de certains groupes. Des objectifs précis seront préalablement définis et éventuellement intégrés à l'évaluation des titulaires d'un mandat public. Je veillerai à ce que la réglementation fédérale permette plus d'agilité dans la mise en place d'actions positives, ou encore d'actions positives complémentaires à celles des quotas actuellement en place.

op te starten met mijn collega-ministers van Werk en van Ambtenarenzaken en met andere collega's die belast zijn met de beoogde aangelegenheden. Allereerst zullen de implementatie van de praktijktesten en de verduidelijking van het juridisch kader waaronder die testen vallen aan bod komen.

Wat meer precies de overheidsadministratie betreft, zal ik het federaal LGBTQI+-netwerk *.beproud!* ten volle steunen. Dat netwerk zal de openheid van de administratie ten aanzien van de personen van die gemeenschap illustreren door de communicatie ervan verder te doen reiken dan de gebruikelijke kanalen.

Ik zal de werkzaamheden van de stuurgroep 'federale diversiteit' opnieuw opstarten, zodat die al zijn initiatieven inzake inclusie en diversiteit binnen het openbaar ambt kan voortzetten en zijn rol als ondersteunend adviesorgaan kan opnemen voor het beleid dat ik in dit domein zal voeren.

Die werkzaamheden zullen er in eerste instantie in bestaan een officiële definitie op te stellen van het begrip 'persoon met een migratieachtergrond'. Op basis van die definitie zal binnen de volledige federale administratie een monitoring worden opgestart, naar aanleiding waarvan nieuwe, duidelijke doelstellingen zullen worden bepaald. In het kader van de werkzaamheden van de stuurgroep 'federale diversiteit' zal ook de definitie van personen met een handicap worden gemoderniseerd, opdat de sociale dimensie van dat criterium erin wordt opgenomen, overeenkomstig de voorschriften van het Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap. Er zal op meer uniforme en doeltreffende wijze worden gecontroleerd of prioriteit wordt gegeven aan de werving van die categorie van personen. De stappen die zij moeten ondernemen, zullen ook worden vergemakkelijkt, zowel in het kader van de werving als in hun evolutie binnen het openbaar ambt.

Er zal een koninklijk besluit tot instelling van een kader voor de positieve acties in de openbare sector worden aangenomen om de toegangskanalen tot de openbare ambten uit te breiden en bijgevolg de ondervertegenwoordiging van bepaalde groepen langzaamaan weg te werken. Er zullen op voorhand precieze doelstellingen worden vastgelegd, die eventueel zullen worden opgenomen in de evaluatie van de houders van een openbaar mandaat. Ik zal ervoor zorgen dat de federale regelgeving meer flexibiliteit biedt bij de invoering van positieve acties of van aanvullende positieve acties op de quota die momenteel gelden.

10. Détecter et poursuivre les discriminations sur le marché du travail

Les pouvoirs publics doivent jouer un rôle plus actif dans la lutte contre la discrimination sur le marché du travail, qui a maintes fois été démontrée dans le passé.

Afin de promouvoir un rôle plus actif des pouvoirs publics dans la lutte contre les discriminations sur le marché du travail, je procéderai à la révision de la loi du 15 janvier 2018 créant un cadre pour les mystery shopping, parallèlement au projet de loi qui avait été présenté en juillet 2020.

11. Lutter contre les discriminations envers les personnes en situation de handicap

En ma qualité de Secrétaire d'État à l'Égalité des chances, des genres et à la diversité, je me montrerai également sensible à la situation des personnes handicapées, en coopération avec ma collègue au fédéral en charge de la DG personne handicapée. Considérant que l'accessibilité et le handicap sont des matières transversales, je jouerai le rôle de facilitatrice entre l'ensemble des acteurs et actrices qu'ils soient issus·es du secteur associatif, de l'institutionnel, et l'ensemble des ministres fédéraux et les entités fédérées afin de mutualiser l'ensemble de nos bonnes pratiques.

Le discours et les représentations subjectives autour du handicap sont également une notion importante sur laquelle je travaillerai en menant des campagnes de sensibilisation. Aucun mot n'a de sens neutre et certains sont particulièrement stigmatisants pour les personnes handicapées.

Les mots jalonnant cette note d'intention seront l'accessibilité universelle, le concept d'handistreaming (du fédéral vers les entités fédérées), l'inclusion et l'intersectionnalité (grille de lecture et d'analyse des discriminations) ; ils seront les véritables fers de lance au service d'une politique inclusive d'égalité des chances, des genres et de la diversité durant cette législature.

Je veillerai à ce que la numérisation des procédures et services se fasse sans mettre de côté les personnes en situation de handicap.

L'assistance des personnes à mobilité réduite par la SNCB reste très problématique : pour pouvoir se déplacer, une personne à mobilité réduite (PMR) doit réserver cette assistance entre 48 et 24 heures à l'avance dans la plupart des gares belges. Je veillerai avec le Ministre de tutelle de la SNCB à assouplir ces

10. Discriminatie op de arbeidsmarkt opsporen en vervolgen

De overheid moet een actievere rol spelen in de bestrijding van discriminatie op de arbeidsmarkt, waarvan het bestaan in het verleden al meermaals werd aangetoond.

Om een actievere rol voor de overheid in de bestrijding van discriminatie op de arbeidsmarkt te bevorderen, zal ik naast de uitwerking van het wetsontwerp dat in juli 2020 werd voorgesteld, overgaan tot de herziening van de wet van 15 januari 2018 die een kader instelde voor mystery shopping.

11. Bestrijding van discriminatie ten aanzien van personen met een handicap

In mijn hoedanigheid van staatssecretaris voor Gendergelijkheid, Gelijke Kansen en Diversiteit zal ik ook aandacht hebben voor de situatie van personen met een handicap, in samenwerking met mijn federale collega die bevoegd is voor de DG Personen met een handicap. Aangezien toegankelijkheid en handicap transversale aangelegenheden zijn, zal ik de rol spelen van facilitator tussen alle actoren uit de verenigingssector, alle institutionele actoren en alle federale ministers en deelstaten teneinde al onze goede handelswijzen te bundelen.

Het discours en de subjectieve beeldvorming rond handicap zijn ook belangrijke punten die ik zal aanpakken met sensibiliseringscampagnes. Geen enkel woord is neutraal en sommige woorden zijn bijzonder stigmatiserend voor personen met een handicap.

De kernwoorden van deze intentienota zullen algemene toegankelijkheid, het concept handistreaming (van het federaal niveau naar de deelstaten), inclusie en intersectionaliteit (lees- en analyseschema van discriminatie) zijn. Zij zullen tijdens deze regeerperiode de echte speerpunten zijn ten dienste van een inclusief beleid inzake gelijke kansen, gendergelijkheid en diversiteit.

Ik zal erop toezien dat personen met een handicap bij de digitalisering van de procedures en diensten niet aan de kant worden geschoven.

De assistentie van de NMBS aan personen met beperkte mobiliteit blijft zeer problematisch: om zich te kunnen verplaatsen moet een persoon met beperkte mobiliteit (PBM) die assistentie in de meeste Belgische stations tussen de 48 en 24 uur op voorhand reserveren. Samen met de voogdijminister van de NMBS zal ik die regels

contraintes afin de garantir aux personnes handicapées la même liberté de mouvement que tout·e citoyen·ne belge. Concernant les personnes Sourdes, je généraliserai les panneaux informatifs visuels (comme pour les annonces de changements de voies), tout en conservant plutôt que l'information orale, adaptée aux personnes non-voyantes (comme les annonces de changements de voies).

Concernant le droit à l'information et la communication vers les personnes handicapées en règle générale, et pendant la gestion de la crise sanitaire en particulier, je veillerai tout particulièrement durant la crise à renforcer la communication vers les groupes cibles : l'interprétation en langues des signes francophone de Belgique, en Vlaamse Gebarentaal et en Deutsche Gebärdensprache, le langage parlé complété (LPC), la langue des signes tactile, la méthode Haptic, le Braille, la reconnaissance vocale, le "Facile à lire et à comprendre" (FALC), ...

Le CAWAB (collectif accessibilité Wallonie Bruxelles) fait état de 90% des sites internet publics encore inaccessibles en Wallonie. En ma qualité de Secrétaire d'Etat à l'Egalité des Chances, je souhaite impulser une politique volontariste qui inclue les personnes en situation de handicap et ne les place pas en situation de fracture numérique. Je soutiendrai et enjoindrai dans mes compétences en Egalité des Chances, le Secrétaire d'Etat à la Digitalisation pour veiller à la bonne implémentation de la loi du 19 juillet 2018 relative à l'accessibilité des sites internet et des applications mobiles des organismes du secteur public.

Afin de donner une réelle impulsion à la visibilisation de la langue des signes, je proposerai la reconnaissance fédérale des trois langues signées en Belgique en revalorisant également le métier d'interprète en langue des Signes, véritable garant de l'accessibilité et au droit à l'information pour les personnes Sourdes signantes.

La méthode Sobane du SPF Emploi (démarches permettant d'instaurer une politique de prévention efficace et durable au sein d'une entreprise) ne permet pas de faire une évaluation des risques psycho-sociaux actuellement pour les personnes en situation de handicap. Je souhaite, avec les Ministres en charge de l'Emploi et de la Fonction publique, rendre accessibles les testings en les adaptant techniquement et visuellement.

En collaboration avec la Ministre de la Fonction publique et le Ministre de l'Emploi, je généraliserai la présence de "référénts handicap" pour mettre en œuvre l'accessibilité et l'inclusivité. Leur rôle consistera à favoriser l'insertion professionnelle, le recrutement et le

versoeptelen teneinde personen met een handicap dezelfde bewegingsvrijheid te waarborgen als alle Belgische burgers. Wat dove personen betreft, zal ik de visuele informatiepanelen uitbreiden (zoals voor de aankondiging van spoorveranderingen), terwijl voor blinde personen de aangepaste mondelinge informatie blijft behouden (zoals de aankondiging van spoorveranderingen).

Wat betreft het recht op informatie en de communicatie ten aanzien van personen met een handicap in het algemeen, en tijdens de gezondheidscrisis in het bijzonder, zal ik er vooral tijdens de crisis op toezien dat de doelgroepgerichte communicatie wordt versterkt: vertaling in Langue des signes de Belgique francophone, Vlaamse Gebarentaal en Deutsche Gebärdensprache, Nederlands met Gebaren (NmG), tactiele gebarentaal, haptic signs, braille, spraakherkenning, eenvoudige taal ...

CAWAB meldt dat 90% van de openbare websites in Wallonië nog steeds ontoegankelijk zijn. Als Staatssecretaris voor gelijke kansen wil ik een proactief beleid bevorderen dat ook mensen met een handicap omvat en hen niet in een situatie van digitale kloof plaatst. Als Staatssecretaris voor Gelijke Kansen zal ik de Staatssecretaris voor Digitalisering steunen en aanmanen om te zorgen voor een goede uitvoering van de wet van 19 juli 2018 betreffende de toegankelijkheid van websites en mobiele toepassingen van overheidsorganisaties.

Om een echte impuls te geven aan de visibilisering van gebarentaal zal ik voorstellen om de drie Belgische gebarentalen op federaal niveau te erkennen en daarbij ook over te gaan tot de opwaardering van het beroep van gebarentolk, de echte vrijwaarder van de toegankelijkheid en het recht op informatie voor dove personen die gebarentaal spreken.

De SOBANE-strategie van de FOD Werkgelegenheid (stappen om een doeltreffend en duurzaam preventiebeleid in een onderneming te kunnen invoeren) maakt het momenteel niet mogelijk om een evaluatie van de psychosociale risico's uit te voeren voor personen met een handicap. Samen met de minister van Werk en de minister van Ambtenarenzaken wens ik de testen toegankelijk te maken door ze op technisch en visueel vlak aan te passen.

Met het oog op toegankelijkheid en inclusie zal ik in samenwerking met die ministers de aanwezigheid van 'referentiepersonen handicap' uitbreiden. Hun rol zal erin bestaan de professionele integratie en het werven en behouden van personen met een handicap te bevorderen.

maintien en poste de la personne en situation de handicap. J'encouragerai les entités fédérées à former des "référénts handicap" formés et sensibilisés aux besoins spécifiques des handicaps.

III. - La Belgique dans le monde

La Belgique a la réputation, au niveau international, de défendre l'égalité de genre et les droits des femmes. La Belgique souscrit d'ailleurs à plusieurs conventions et engagements internationaux qui visent à promouvoir l'égalité de genre, comme la Convention d'Istanbul, la Convention des Nations Unies sur l'élimination de toutes les formes de discrimination à l'égard des femmes (CEDAW), la Déclaration et la Plateforme d'action de Beijing et l'Agenda 2030 pour le développement durable et ses Objectifs de Développement Durable (ODD), (notamment l'objectif cinq sur l'égalité de genre ainsi que la volonté de faire de cette égalité une priorité transversale de tous les ODD).

Je continuerai à soutenir l'égalité de genre au niveau européen et international pendant cette législature. En 2021, je plaiderai entre autres concrètement pour une prise de position forte de la Belgique lors de la 65e session de la Commission pour le Statut de la Femme de l'ONU, dont le thème prioritaire sera la participation pleine et effective des femmes à la prise de décisions dans la sphère publique et l'élimination de la violence, et lors des sessions du Conseil Emploi, Politique sociale, Santé et Consommateurs de l'UE.

Au niveau européen, j'apporterai mon soutien à la ratification par l'Union Européenne de la Convention d'Istanbul, aux initiatives qui permettent d'atteindre les mêmes objectifs que cette convention et aux initiatives de la Commission Européenne concernant sa nouvelle stratégie ambitieuse Egalité Hommes/Femmes pluriannuelle publiée en mars 2020.

Je mettrai en œuvre les engagements du Plan d'Action National "Femmes, Paix et Sécurité" 2017-2021 qui concernent mes compétences.

Je suivrai de très près la seconde évaluation et l'examen périodique universel du Conseil des droits de l'homme des Nations Unies et j'en tirerai un plan d'actions concrètes pour que la Belgique remplisse ses obligations en matière de droits humains qui concernent mes compétences.

J'apporterai mon soutien aux initiatives de la Commission européenne concernant sa stratégie pour les personnes LGBTIQ+ qui sera adoptée le 11 Novembre 2020 et à sa nouvelle stratégie européenne en

Ik zal de deelstaten aansporen om 'referentiepersonen handicap' op te leiden en bewust te maken van de specifieke behoeften van personen met een handicap.

III. - België in de wereld

België heeft de reputatie op internationaal niveau een voorvechter van gendergelijkheid en vrouwenrechten te zijn. België onderschrijft ook meerdere internationale verdragen en engagementen ter bevordering van de gendergelijkheid, zoals de Conventie van Istanbul en het VN-Verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van discriminatie van vrouwen (CEDAW), de Verklaring en het Actieprogramma van Beijing en de 2030 Agenda voor Duurzame Ontwikkeling en de Duurzame Ontwikkelingsdoelen (DOD) (met inbegrip van doelstelling vijf inzake gendergelijkheid en de verbintenis om van gendergelijkheid een transversale prioriteit te maken voor alle DOD).

Ik zal tijdens deze legislatuur de gendergelijkheid op Europees en internationaal niveau blijven steunen. In 2021 zal ik onder andere specifiek pleiten voor een sterk Belgisch standpunt tijdens de 65e zitting van de VN-Commissie voor de Status van de Vrouw, waarvan het prioritaire thema de volledige en effectieve deelname van vrouwen aan de besluitvorming in de publieke sfeer en de uitbanning van geweld zal zijn, en tijdens de zittingen van de Raad Werkgelegenheid, Sociaal Beleid, Volksgezondheid en Consumentenzaken van de EU.

Op Europees niveau zal ik mijn steun verlenen aan de ratificatie door de EU van de Conventie van Istanbul, aan initiatieven van de Europese Commissie, aan initiatieven die het mogelijk maken dezelfde doelstellingen te bereiken als het Verdrag van Istanbul en aan de ambitieuze nieuwe meerjarenstrategie voor M/V-gelijkheid die in maart 2020 is gepubliceerd.

Ik zal de engagementen van het Nationale Actieplan 'Vrouwen, Vrede en Veiligheid' 2017-2021 die onder mijn bevoegdheden vallen, uitvoeren.

Ik zal de tweede evaluatie en het Universeel Periodiek Onderzoek (Universal Periodic Review; UPR) van de Mensenrechtenraad van zeer nabij volgen en daaruit een plan van concrete acties putten om ervoor te zorgen dat België voor wat mijn bevoegdheden betreft zijn mensenrechtenverplichtingen nakomt.

Ik zal de initiatieven van de Europese Commissie met betrekking tot de op 11 november 2020 aan te nemen strategie voor LGBTIQ+-personen steunen en, voor zover het mijn bevoegdheden betreft, de voor 2021

matière de handicap (prévue pour adoption au premier trimestre 2021) dans les matières qui concernent mes compétences.

J'apporterai mon soutien à l'initiative de la Commission européenne concernant le nouveau plan décennal visant à soutenir les Roms dans l'UE et son objectif de parvenir à une pleine égalité. Je m'engage à travailler avec la Présidence allemande et portugaise sur une proposition de recommandation du Conseil en ce qui concerne mes compétences.

La secrétaire d'État à l'Égalité des genres, à l'Égalité des chances et à la Diversité,

Sarah SCHLITZ

geplande nieuwe Europese strategie voor personen met een handicap.

Ik zal het initiatief van de Europese Commissie met betrekking tot het nieuwe tienjarenplan ter ondersteuning van de Roma in de EU steunen, met het oog op het bereiken van volledige gelijkheid en ik beloof dat ik samen met het Duitse en Portugese voorzitterschap zal werken aan een voorstel voor een aanbeveling van de Raad over mijn bevoegdheden.

De staatssecretaris voor Gendergelijkheid, Gelijke Kansen en Diversiteit,

Sarah SCHLITZ